

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueellisen toimeenpanon tiekartta

Päivitetty 26.10.2021

Tiekarttaa tarkennetaan toimeenpanon edetessä

Sote-uudistus

Hyvinvointialueiden toimeenpanon tueksi on laadittu tiekartta vuosille 2021-2023

- Tiekartta hyvinvointialueiden toimeenpanon tueksi on laadittu sekä alueellisen että kansallisen toimeenpanon näkökulmasta vuosille 2021-2023.
- Kansallisen toimeenpanon tiekartta kokoaa yhteen toimeenpanoon kytkeytyvien kansallisten toimijoiden (ministeriöt, laitokset, virastot ja DigiFinland Oy sekä alueet) valmistelut ja toimenpiteet ja se löytyy soteuudistus.fi -sivustolta
- Kumpikin tiekartta on rakennettu viiden valmisteluryhmän mukaisesti (Hallinto, talous ja tukipalvelut, Johtaminen ja osaaminen, Palveluiden järjestäminen, Yhdyspinnat ja ICT-valmistelu)
- Tiekartta vaiheistaa hyvinvointialueiden toimeenpanon etenemisen kohdistuen erityisesti toimeenpanon kolmeen viimeiseen vaiheeseen (1/2021 lakiesityksen mukaisesti):
 1. Vapaaehtoinen valmistelu ennen hallituksen esitystä
 2. Toimeenpanon valmistelu, HE eduskuntaan 12/2020
 3. **Hyvinvointialueiden väliaikaiset valmisteluelimet, lainsäädäntö voimaan**
 4. **Aluevaltuustot 1.3.2022 lähtien**
 5. **Järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023**

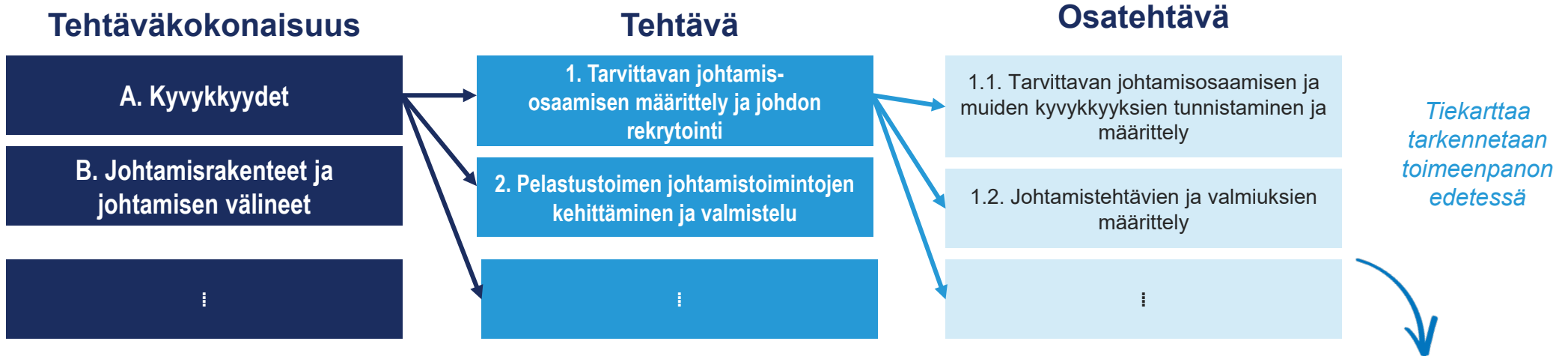

Tässä dokumentissa on kuvattu alueellisen toimeenpanon tiekartta

- Alueellisen toimeenpanon tiekartassa on kuvattu toimeenpanon eri vaiheisiin liittyvät tehtävät sekä niiden kriittisyys toimeenpanon onnistumisen kannalta.
- Tiekartta toimii ns. muistilistana alueille ja se on laadittu yhdessä alueiden ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa valmisteluryhmissä kevään 2021 aikana
- Tiekarttaa päivitetään tarpeen mukaan toimeenpanon edetessä
 - Syksyn 2021 aikana tullaan tarkentamaan erityisesti kriittisiä osatehtäviä paitsi aluevaltuustovaiheen myös järjestämisvastuun siirtymistä seuraavan vaiheen osalta
- Tiekartta muodostuu tehtäväkokonaisuuksista, niiden tehtävistä ja tarkemmista osatehtävistä
 - Osatehtävät on luokiteltu kriittisiin ja ei-kriittisiin. Kriittisiä osatehtäviä seurataan alueellisen tilannekuvan avulla.
 - Tilannekuvan avulla seurataan toimeenpanon etenemistä alueilla. Tilannekuva on osa toimeenpanon kokonaisarviointia ja sen tehtävä on tukea myös toimeenpanoon liittyvien riskien hallinnassa ja ennakoinnissa.

Alueellisen toimeenpanon tiekartta muodostuu tehtäväkokonaisuuksista, tehtävistä ja osatehtävistä

Esimerkki Johtamisen ja osaamisen –valmisteluryhmän näkökulmasta:

Huomioita tiekartan hyödyntämiseen alueellisen toimeenpanon tukena:

- **Osatehtävät on luokiteltu kriittisiin ja ei-kriittisiin.** Kriittiset osatehtävät ovat sellaisia, jotka on toteutettava, jotta hyvinvointialueen toiminta voi käynnistyä aikataulun mukaisesti. Luokittelu on tehty valmisteluryhmissä ja sihteeristöissä. Tehtävien toteutuksessa tulee aina huomioida alueiden yksilöllinen tilanne.
- **Tiekartta toimii muistilistana alueille toimeenpanon tueksi.** Monessa osatehtävässä kriittisyys ja aikataulu ovat suuntaa-antavia, sillä ne riippuvat kunkin alueen tilanteesta (esim. osa tehtävistä on voitu tehdä aiemman organisoitumisen aikana). Jokaisen alueen tulee siis peilata tiekarttaa omaan tilanteeseensa ja arvioida oman alueensa näkökulmasta kunkin tehtävän tärkeys ja kriittisyys sekä suunnitella niiden tarkempi toteutus ja aikataulu.
- **Kriittisiä osatehtäviä tullaan seuraamaan alueellisen tilannekuvan avulla.** Tilannekuvan päivittämiseen liittyvä ohjeistus toimitetaan alueille erikseen.

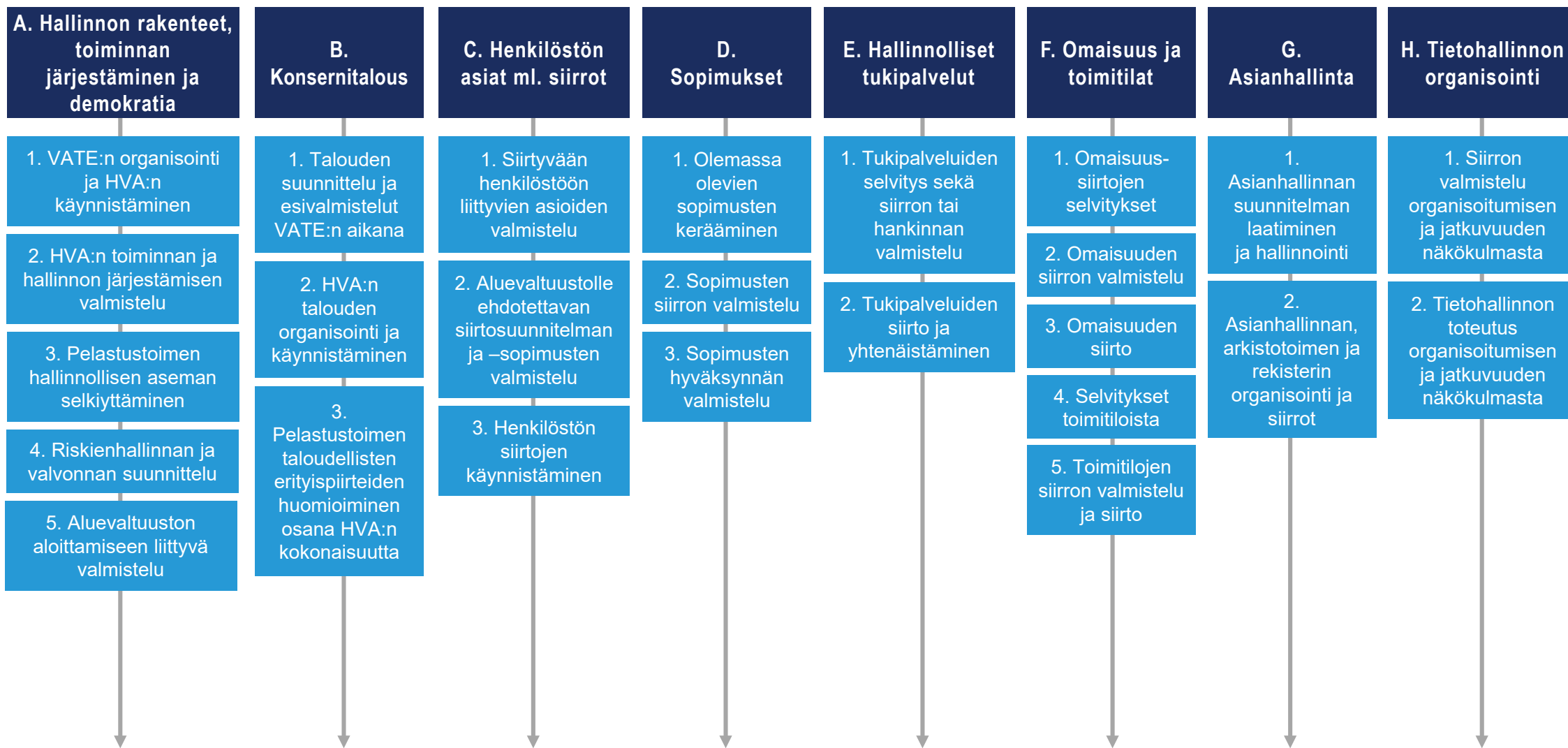
Alueellisen toimeenpanon tiekartta valmisteluryhmittäin kuvattuna

Alueellisen toimeenpanon tiekartta

Hallinnon, talouden ja tukipalveluiden tiekartta

A. Hallinnon rakenteet, toiminnan järjestäminen ja demokratia

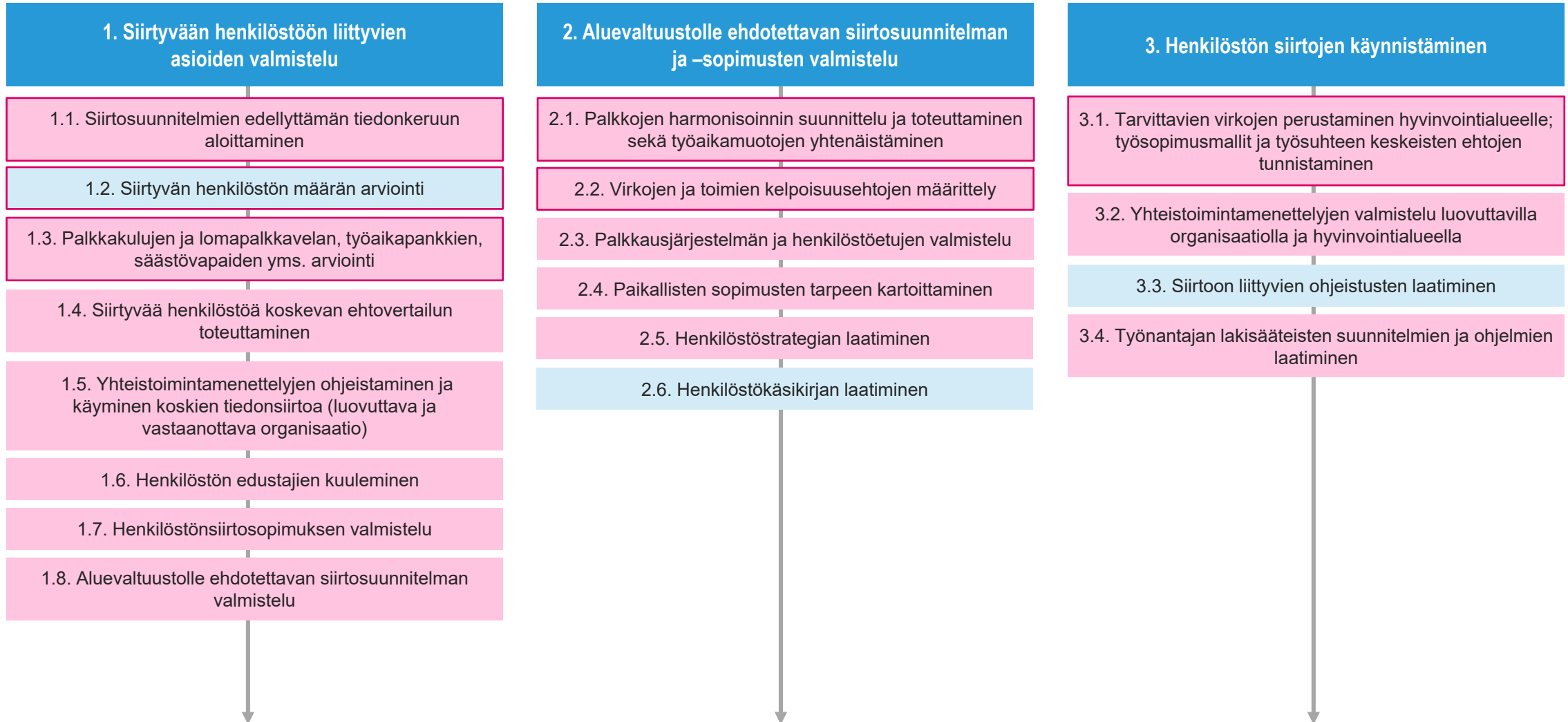

B. Konsernitalous

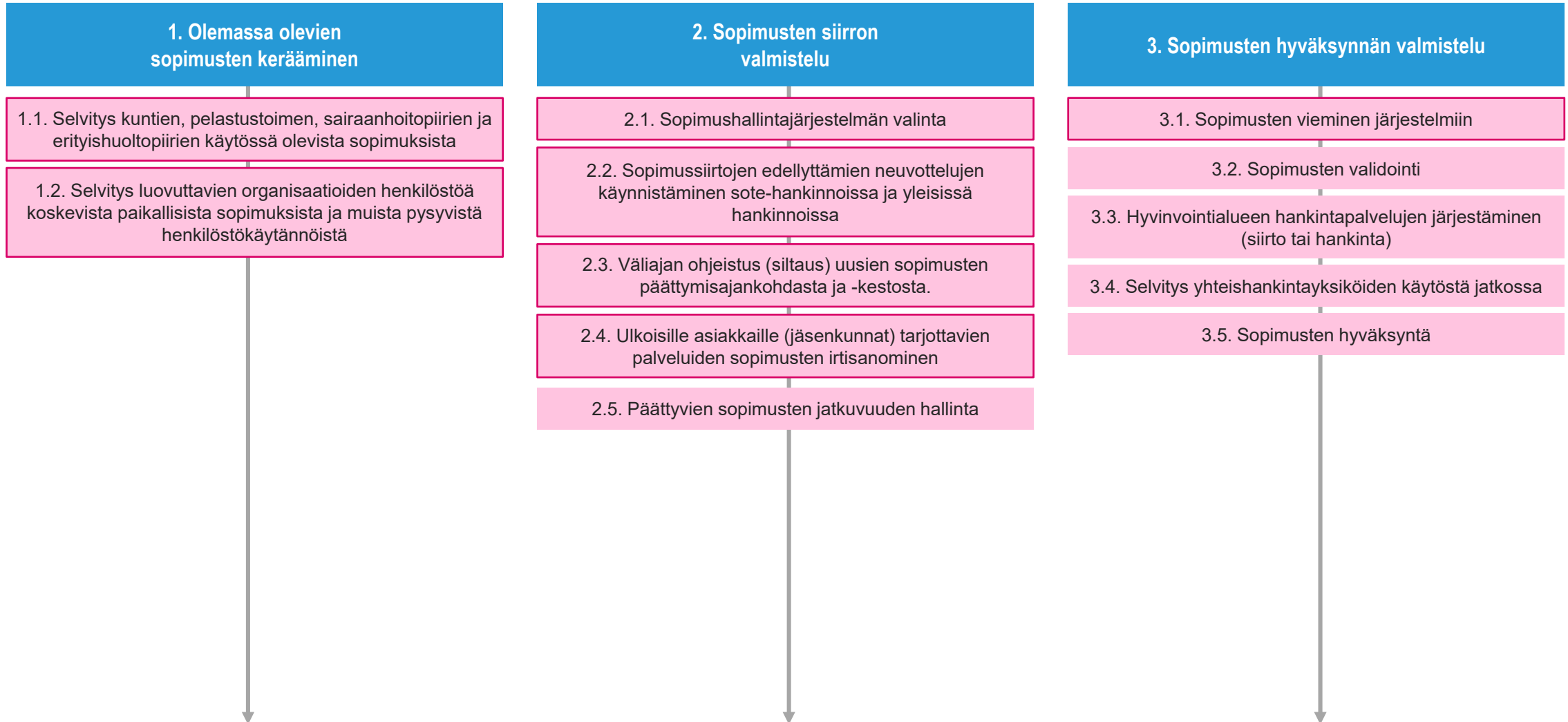

C. Henkilöstön asiat ml. henkilöstön siirrot

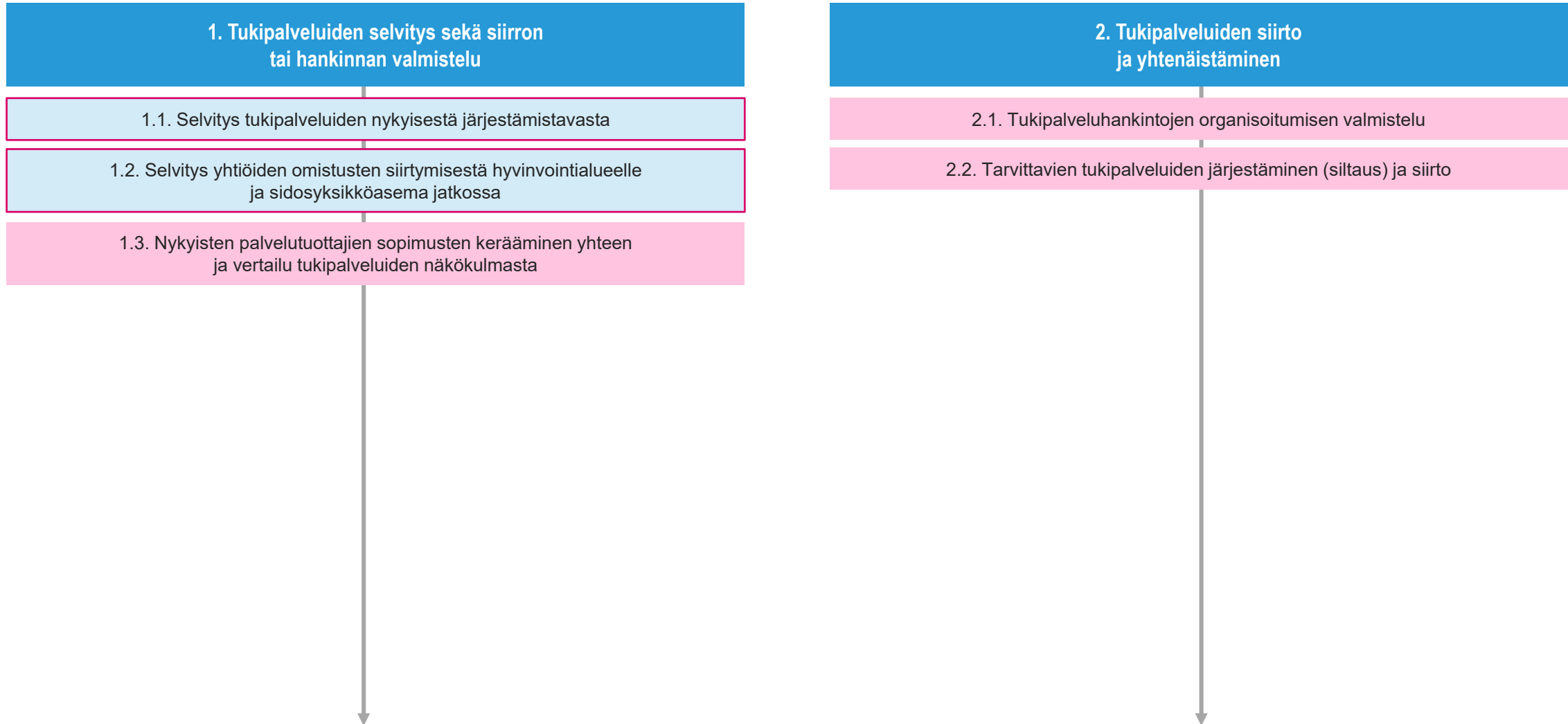

D. Sopimukset

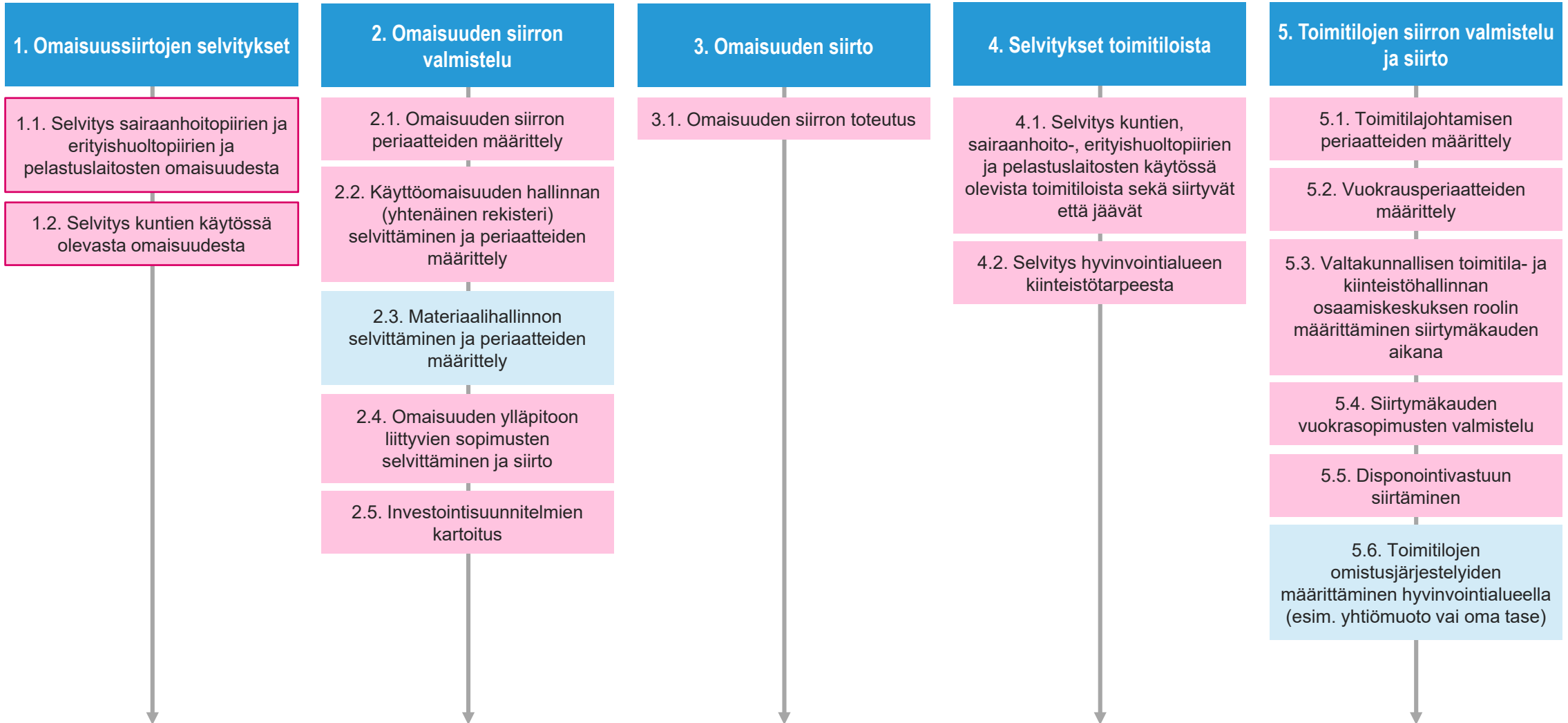

E. Hallinnolliset tukipalvelut (sis. mm. kiinteistöhuolto, turvallisuuspalvelut, HR, työterveyshuolto, lähettipalvelut)

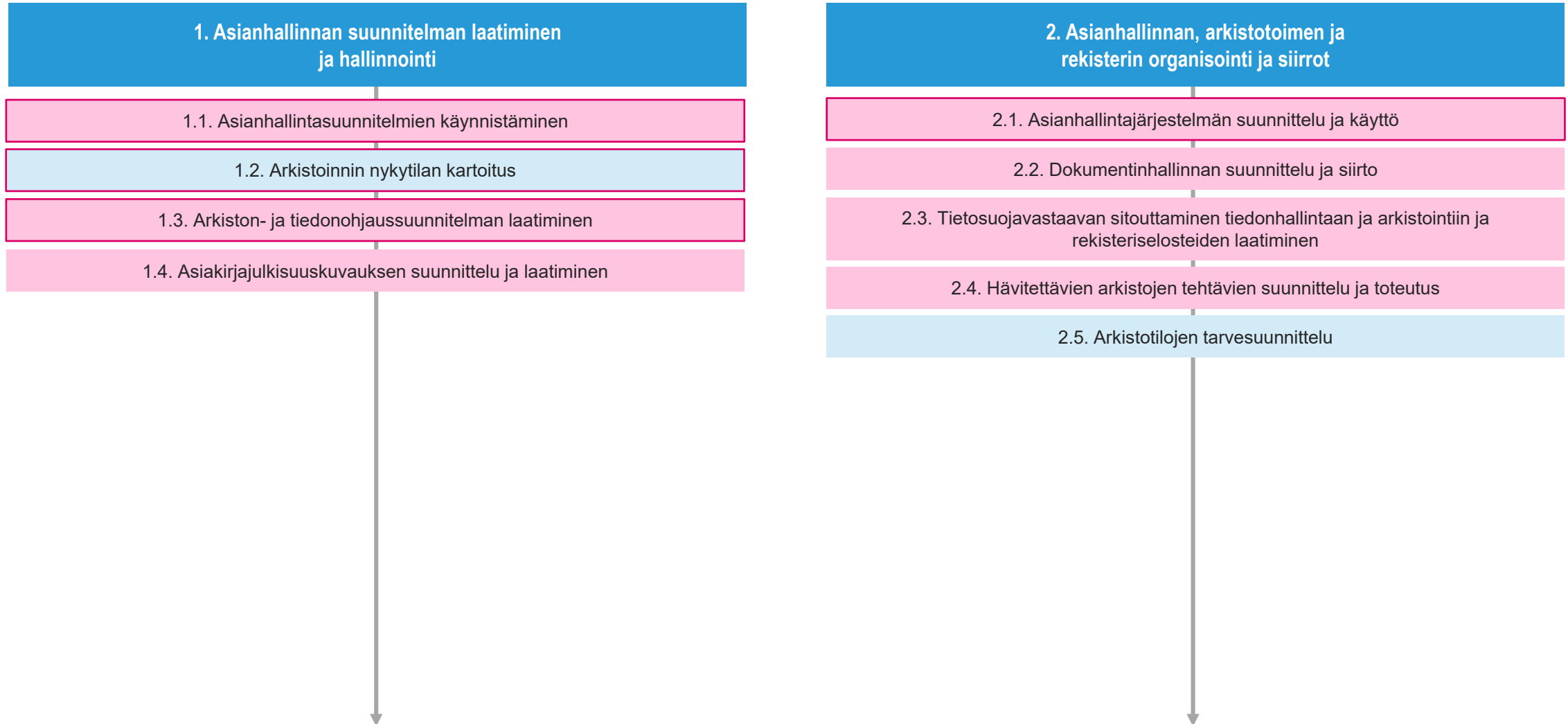

F. Omaisuus ja toimitilat

G. Asianhallinta

H. Tietohallinnon organisointi

1. Siirron valmistelu organisoitumisen ja jatkuvuuden näkökulmasta

1.1. ICT muutossuunnitelman ja ICT valtionavustushakemuksen valmistelu

1.2. Siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevien tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien ja ratkaisujen selvittäminen

1.3. Sopimusten siirron valmistelu ja koostaminen yhteistyössä ICT:n kanssa

1.4. Loppukäyttäjäpalveluiden järjestämistavan valinta

2. Tietohallinnon toteutus organisoitumisen ja jatkuvuuden näkökulmasta

2.1. Tietohallinnon alueellinen järjestäminen ja organisointi

2.2. Turvallisuusverkkotiimin rakentamisen ja toteutuksen valmistelu

2.3. Rekisterinpidon muutosten selvittäminen

2.4. Tiedontoimitusvelvoitteiden huomioiminen

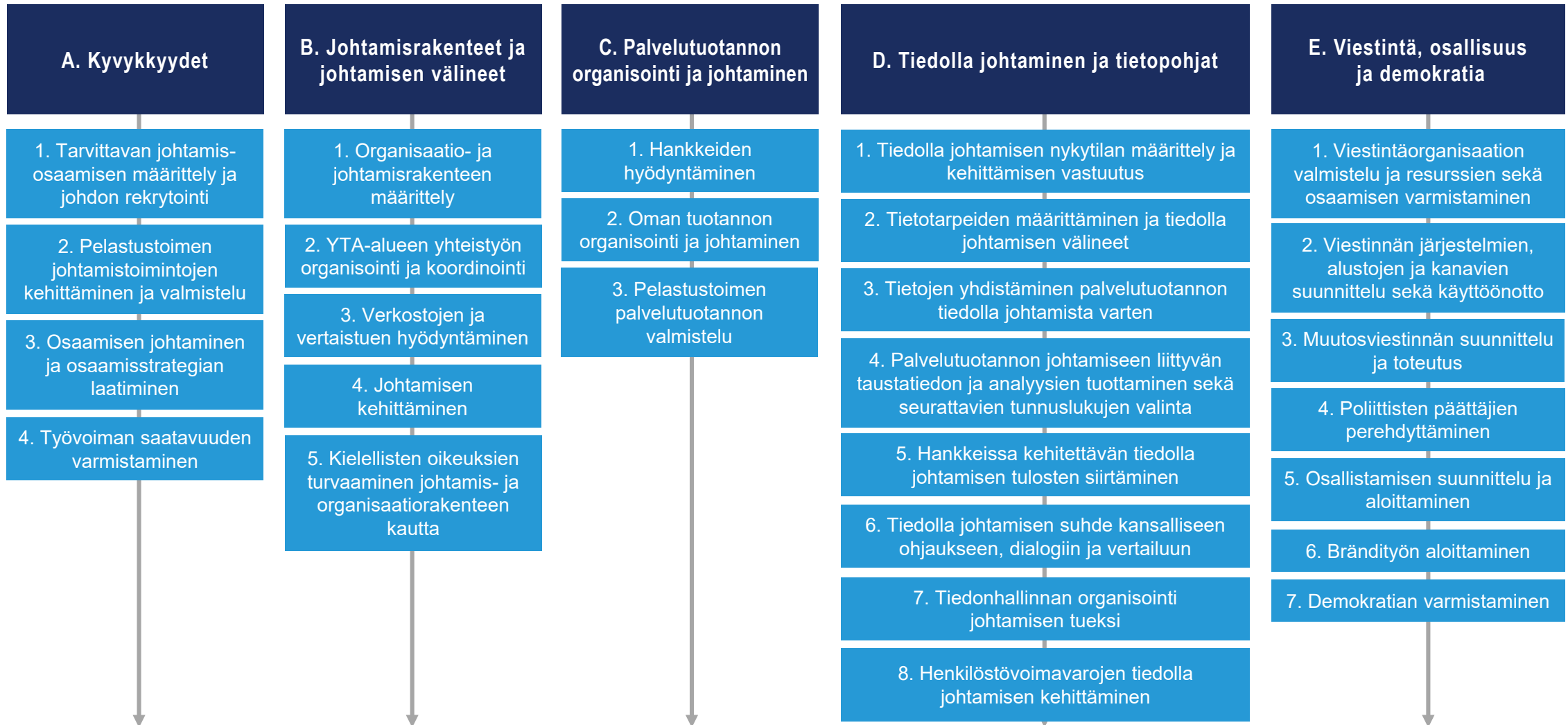
2.5. Tietojärjestelmien jatkuvuuden varmistaminen yhteistyössä ICT:n kanssa

2.6. Lakkautettaviin järjestelmiin liittyvät tehtävät yhteistyössä ICT:n kanssa

2.7. Omavalvontasuunnitelman laatiminen

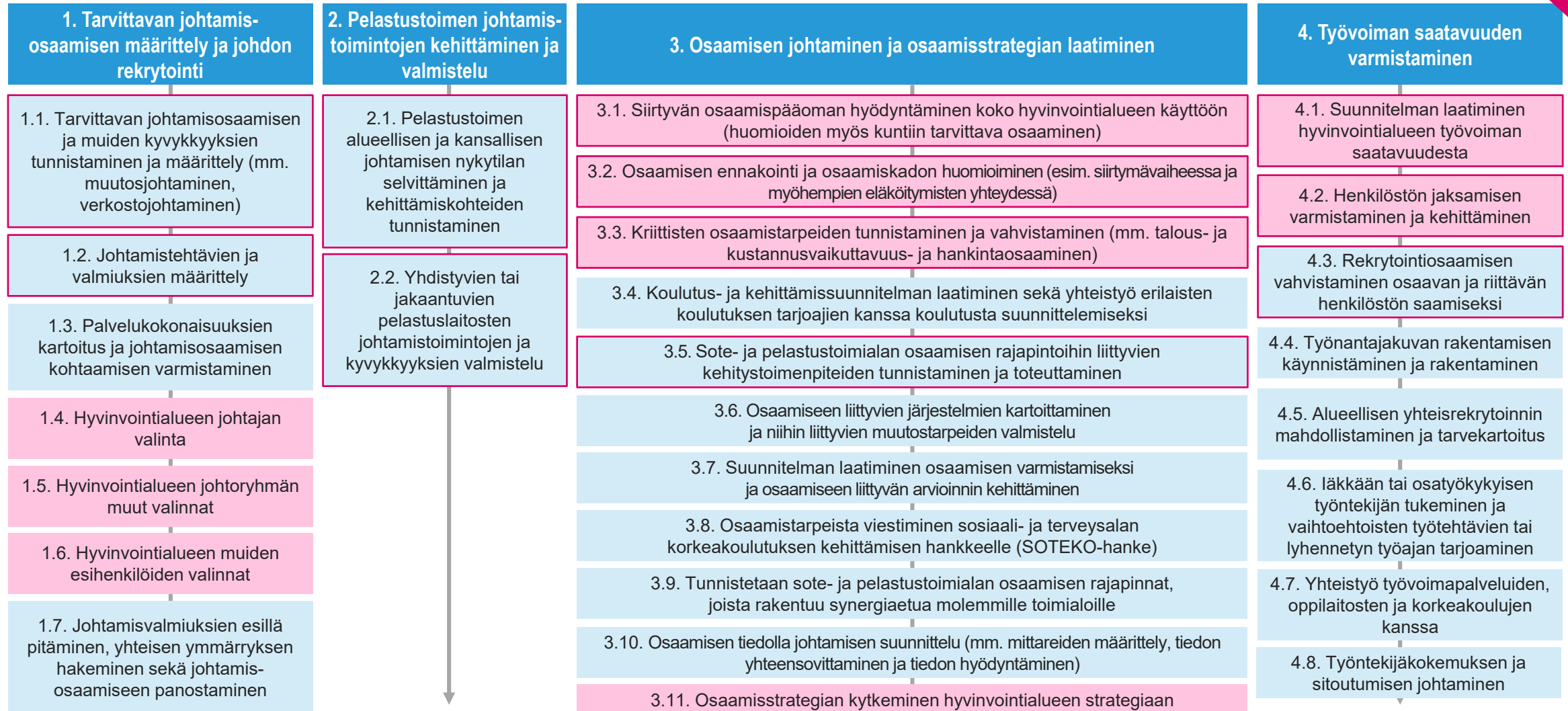

Johtamisen ja osaamisen tiekartta

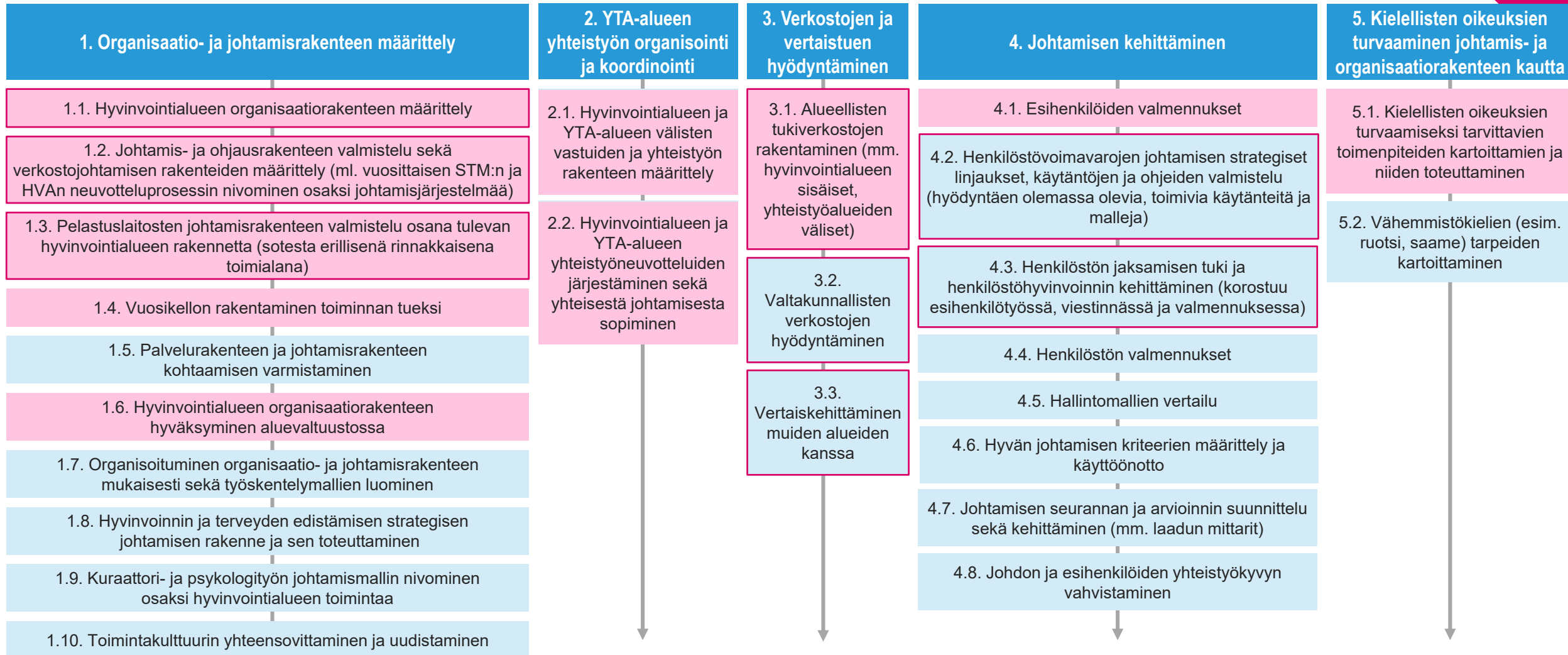

A. Kyvykkyydet

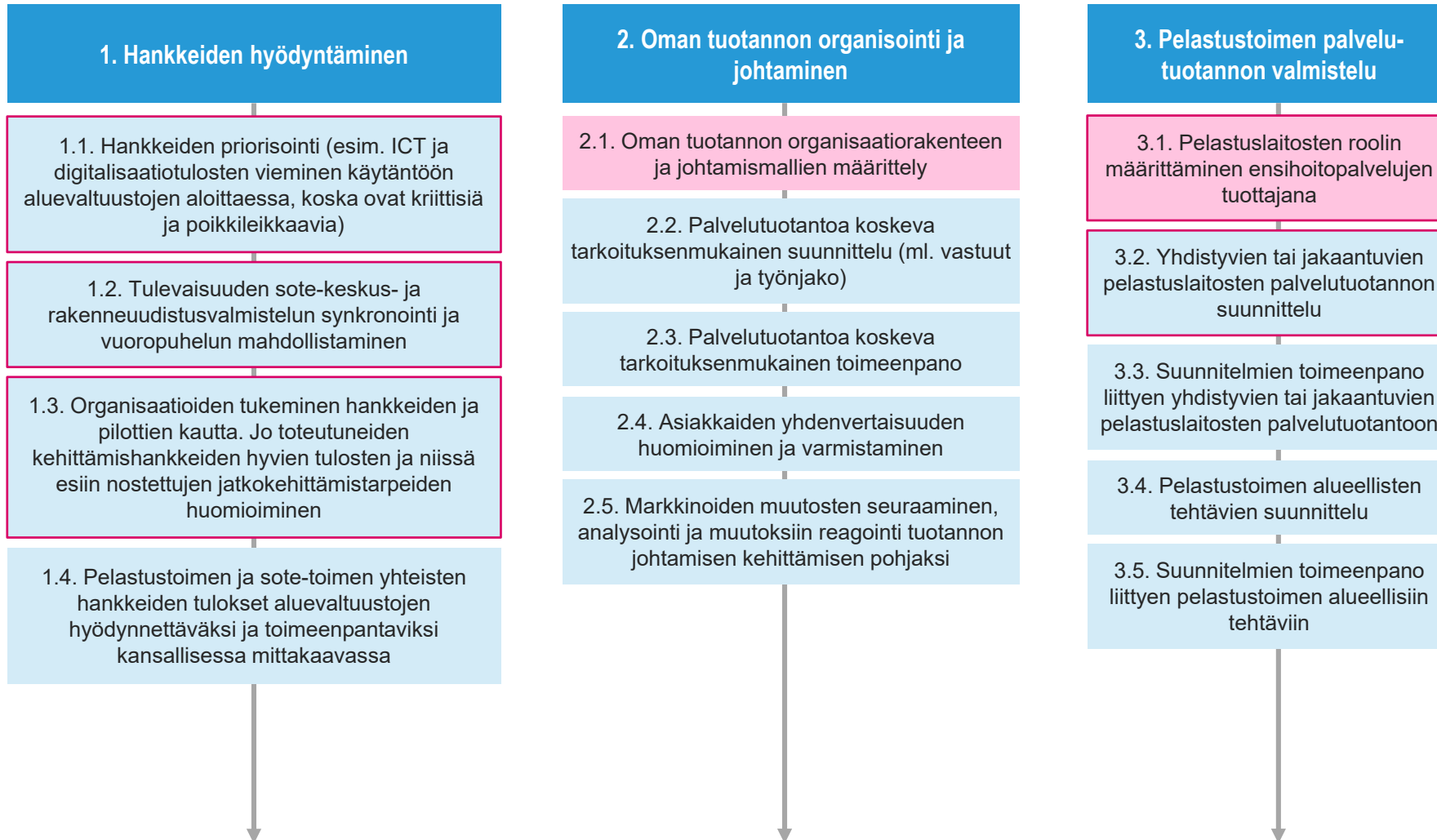

B. Johtamisrakenteet ja johtamisen välineet

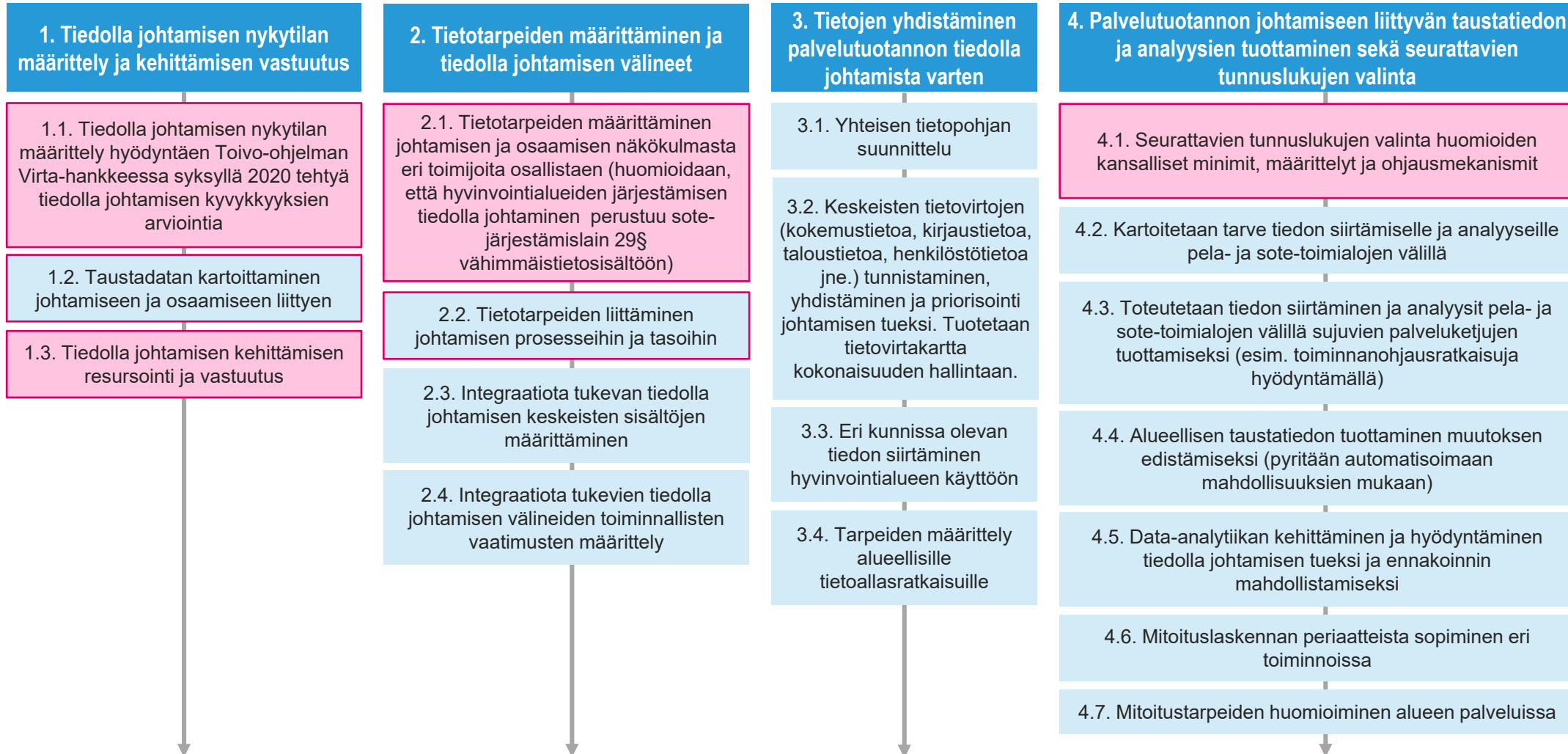

C. Palvelutuotannon organisointi ja johtaminen

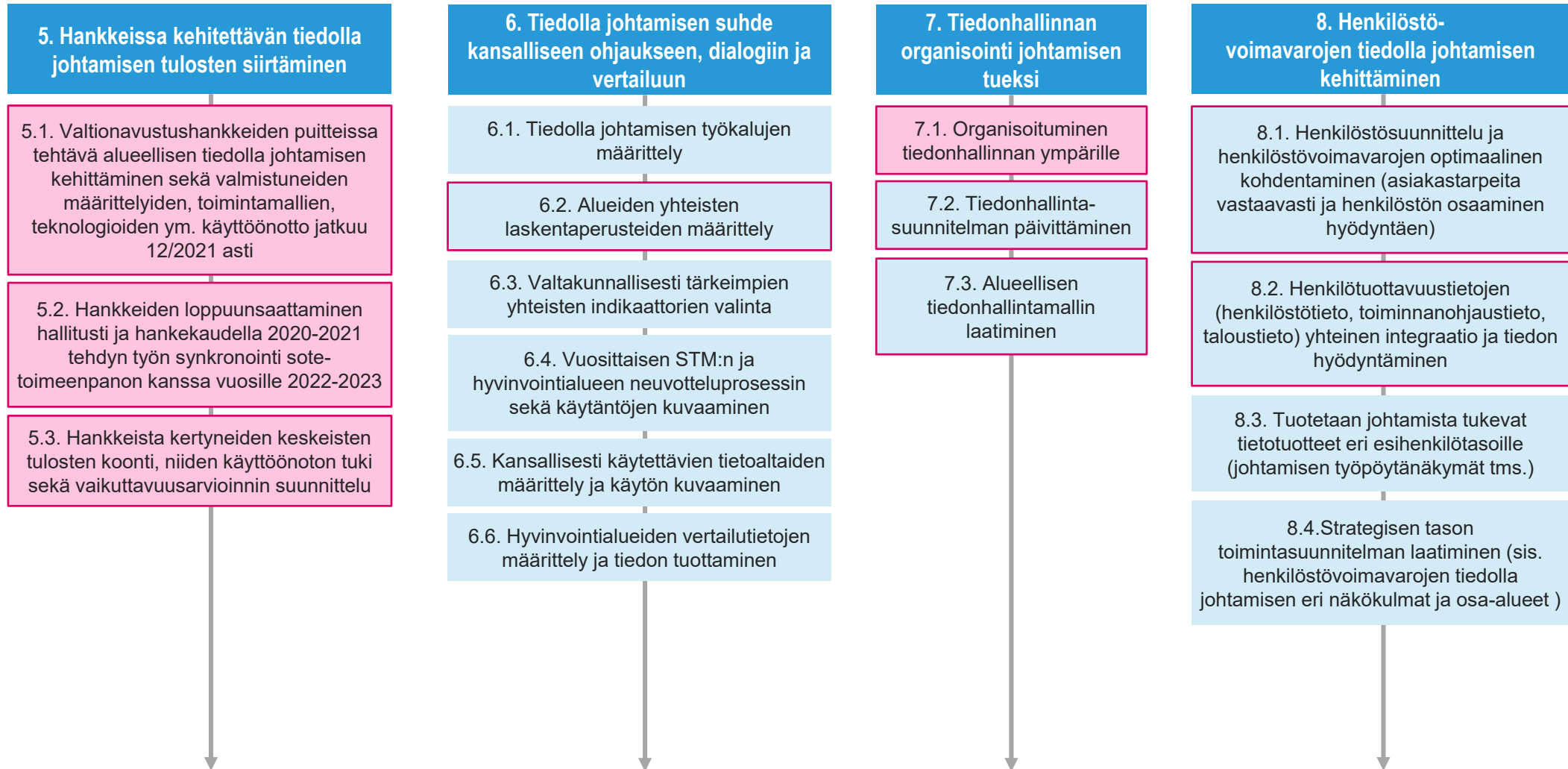

D. Tiedolla johtaminen ja tietopohjat (1/2)

D. Tiedolla johtaminen ja tietopohjat (2/2)

E. Viestintä, osallisuus ja demokratia

1. Viestintäorganisaation valmistelu ja resurssien sekä osaamisen varmistaminen

1.1. Viestintäosaamisen ja riittävien viestinnän resurssien varmistaminen hyvinvointialueen kaikki sote- ja pela-palvelut huomioiden

1.2. Viestintäorganisaation valmistelu

2. Viestinnän järjestelmien, alustojen ja kanavien suunnittelu sekä käyttöönotto

2.1. Henkilöstöviestinnän ratkaisujen selvittäminen ja käyttöönotto (esim. hyvinvointialueen intranet -sivusto)

2.2. Nettisivujen rakentaminen

2.3. Muiden viestintätekniisten ratkaisujen selvittäminen

2.4. Muiden viestinnän kanavien suunnittelu ja käyttöönotto

3. Muutosviestinnän suunnittelu ja toteutus

3.1. Luodaan viestintäsuunnitelma eri ryhmien näkökulmasta (kunnat, henkilöstö, asukkaat, asiakkaat jne.), määrittellään viestintävastuut sekä sovitaan viestintämateriaalin tuottamisesta eri sidosryhmille

3.2. Viestintä alueellisille toimijoille (kunnat ja kuntayhtymät, pelastustoimi jne.)

3.3. Viestintä henkilöstölle (huomioidaan osana muutosjohtamista ja esihenkilötyötä)

3.4. Viestintä asukkaille (mm. alueelliset infotilaisuudet)

3.5. Muutosviestintä asiakkaille

3.6. Viestintä tuotantoon osallistuville kumppaneille ja muille sidosryhmille (palveluntuottajat, sopimuspalokunnat jne.)

4. Poliittisten päättäjien perehdyttäminen

4.1. Kuntien nykyisten poliittisten päätöksentekijöiden perehdyttäminen

4.2. Hyvinvointivaltuustoehdokkaiden perehdyttäminen

4.3. Hyvinvointivaltuuston jäsenten perehdyttäminen

5. Osallistamisen suunnittelu ja aloittaminen

5.1. Poliittisten ohjausryhmien osallisuusmahdollisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen

5.2. Kuntien ja kuntayhtymien osallisuusmahdollisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen

5.3. Osallisuustoimielinten kokoaminen

5.4. Henkilöstön osallisuusmahdollisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen

5.5. Yhteisen ymmärryksen muodostaminen asukas- ja asiakasosallisuuden merkityksestä

5.6. Asiakkaiden ja asukkaiden monimuotoisten osallisuusmahdollisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen

5.7. Muiden sidosryhmien osallisuusmahdollisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen

5.8. Osallisuusohjelman laatiminen

5.9. Aloite- ja palautejärjestelmän suunnittelu ja perustaminen

5.10. Sähköisen osallisuusalan suunnittelu ja perustaminen

6. Brändityön aloittaminen

6.1. Hyvinvointialueen brändin suunnittelu

6.2. Hyvinvointialueen brändityön käynnistäminen

7. Demokratian varmistaminen

7.1. Poliittisen päätöksenteon huomioiminen hyvinvointialueen rakentamisessa

7.2. Valmistelun ja päätöksenteon läpinäkyvyyden varmistaminen

7.3. Kiinnostuksen herättäminen hyvinvointialueisiin ja vaaleihin

7.4. Eri tahojen osallisuuden varmistaminen hyvinvointialueen rakentamisessa

7.5. Osallisuuden vahvistaminen niillä alueilla, joilla ei ole aluevaltuutettuja

7.6. Tulevaisuuden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen

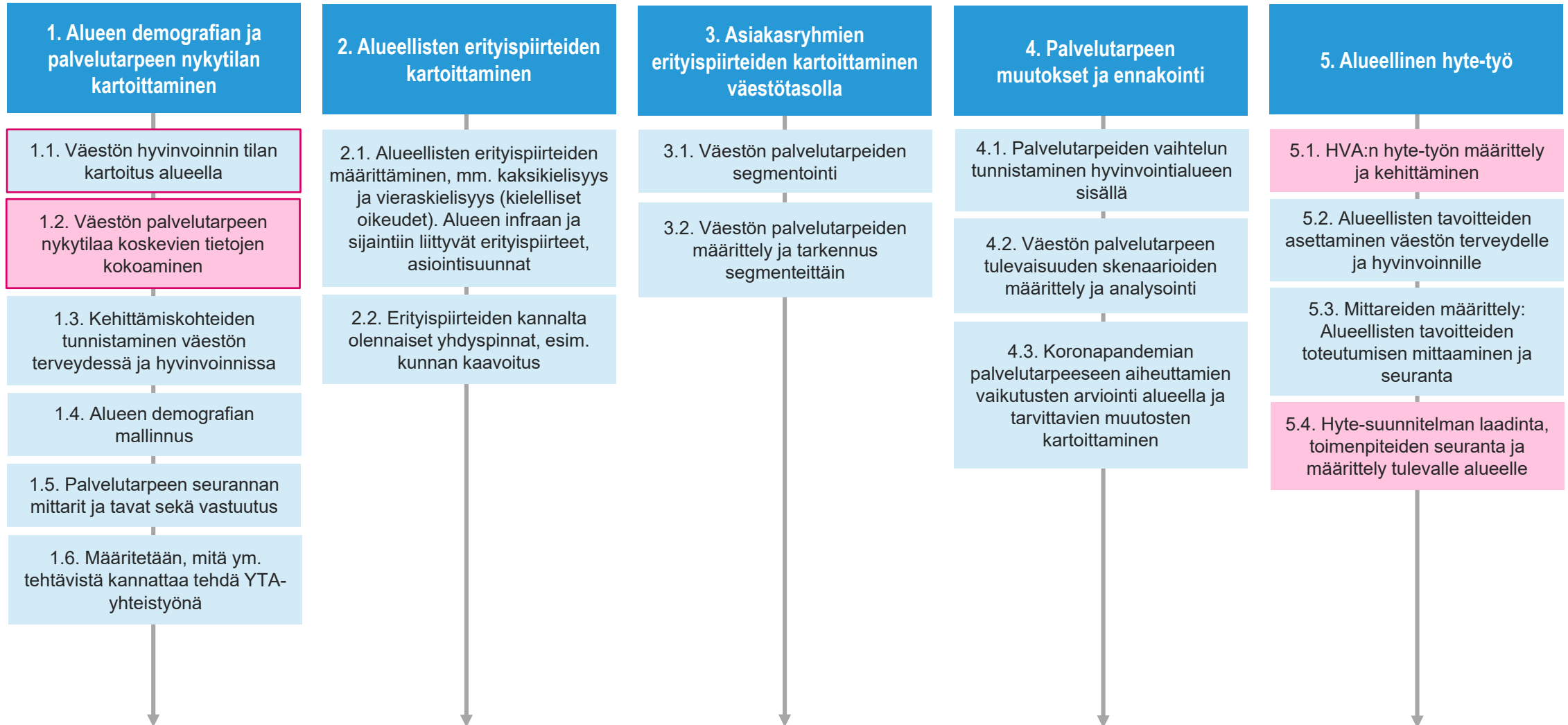

Palveluiden järjestämisen tiekartta

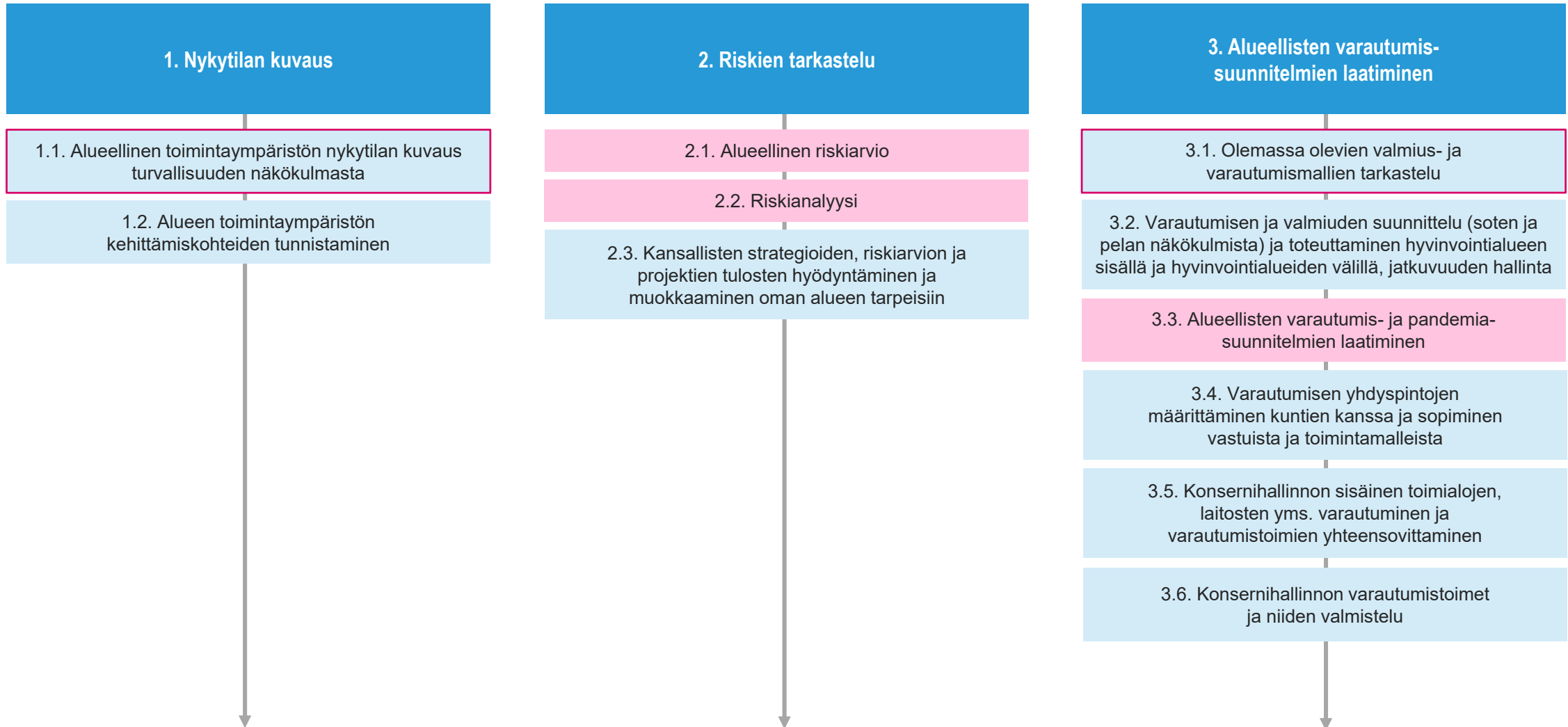

A. Väestön palvelutarve

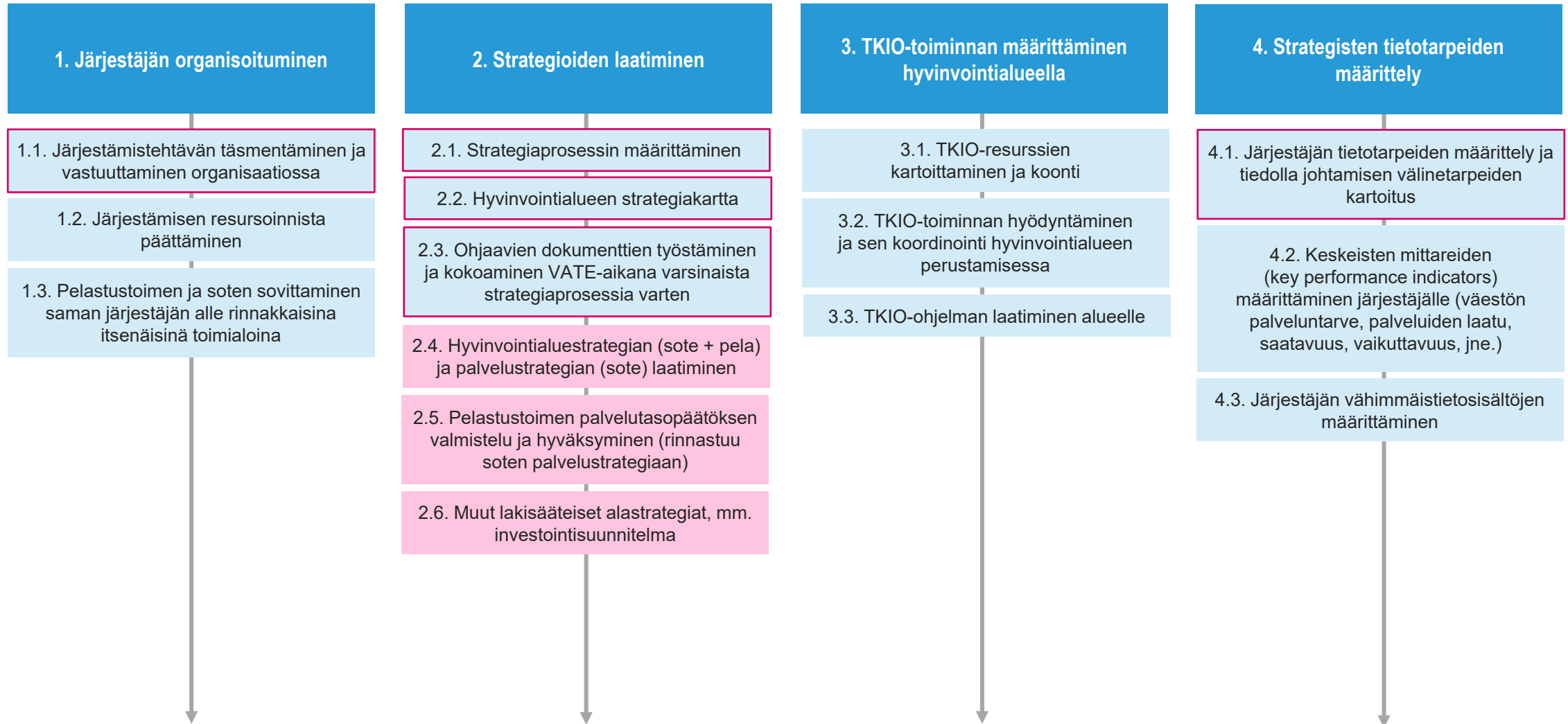

B. Toimintaympäristö ja sen turvallisuus

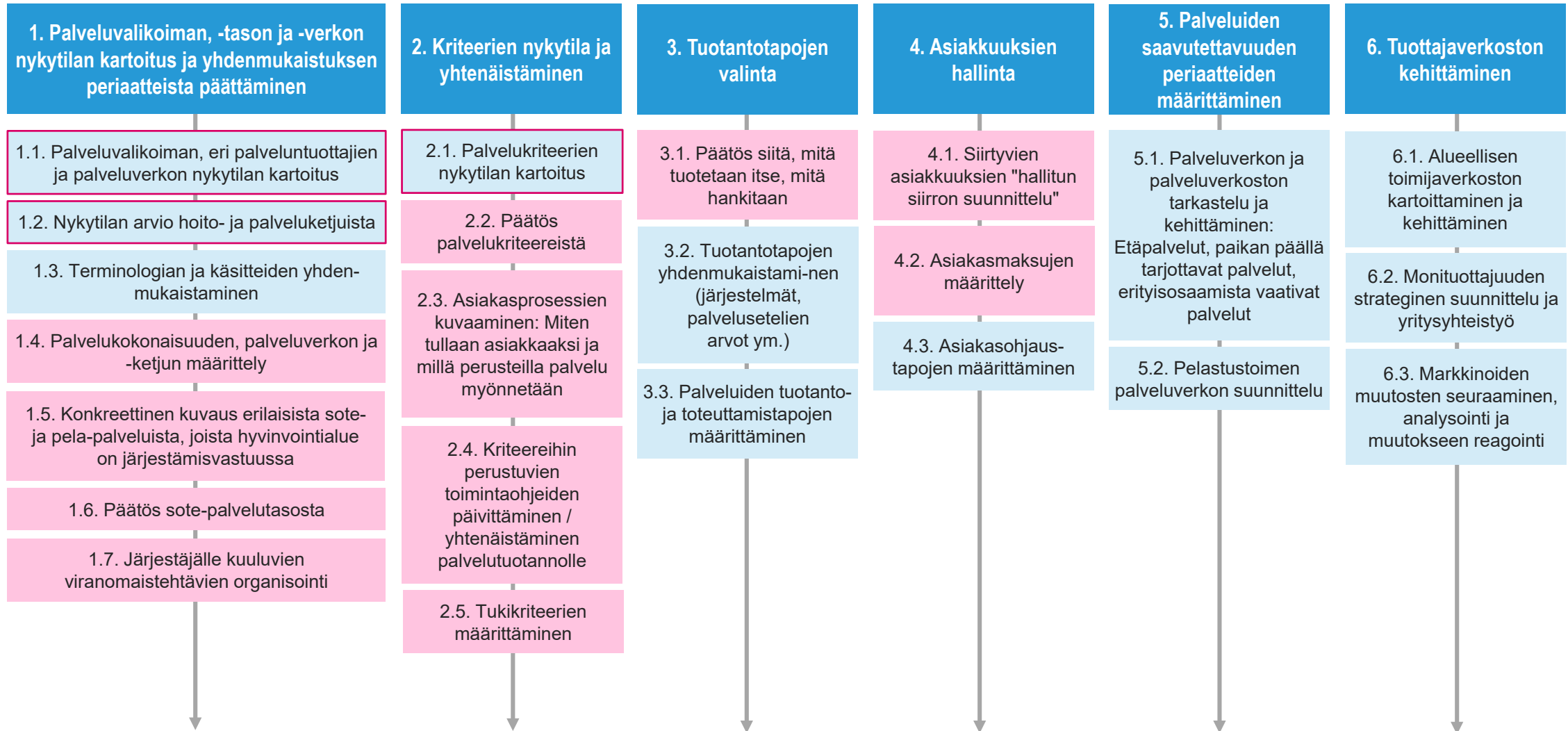

C. Järjestämisen reunaehdot

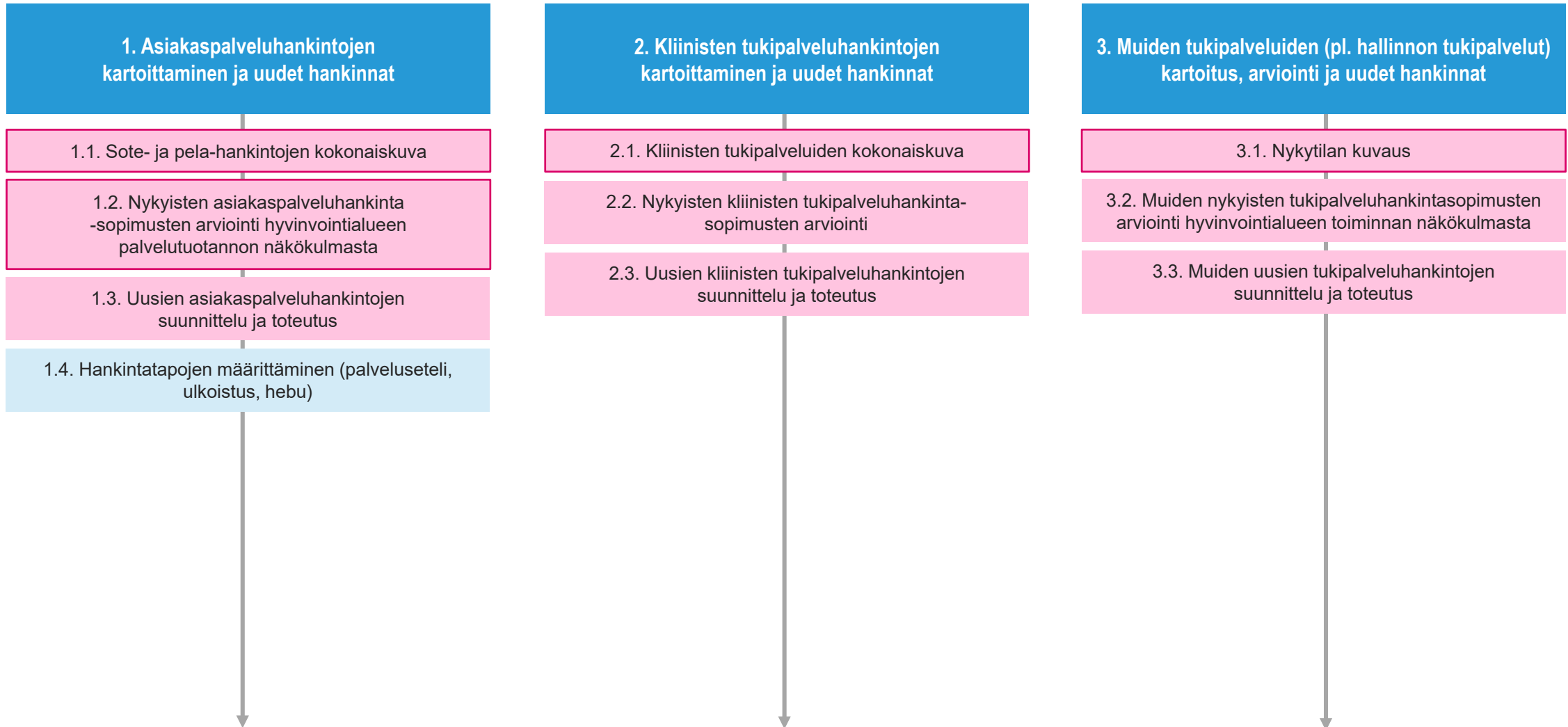

D. Järjestettävät palvelut ja palveluiden yhdenmukaistaminen

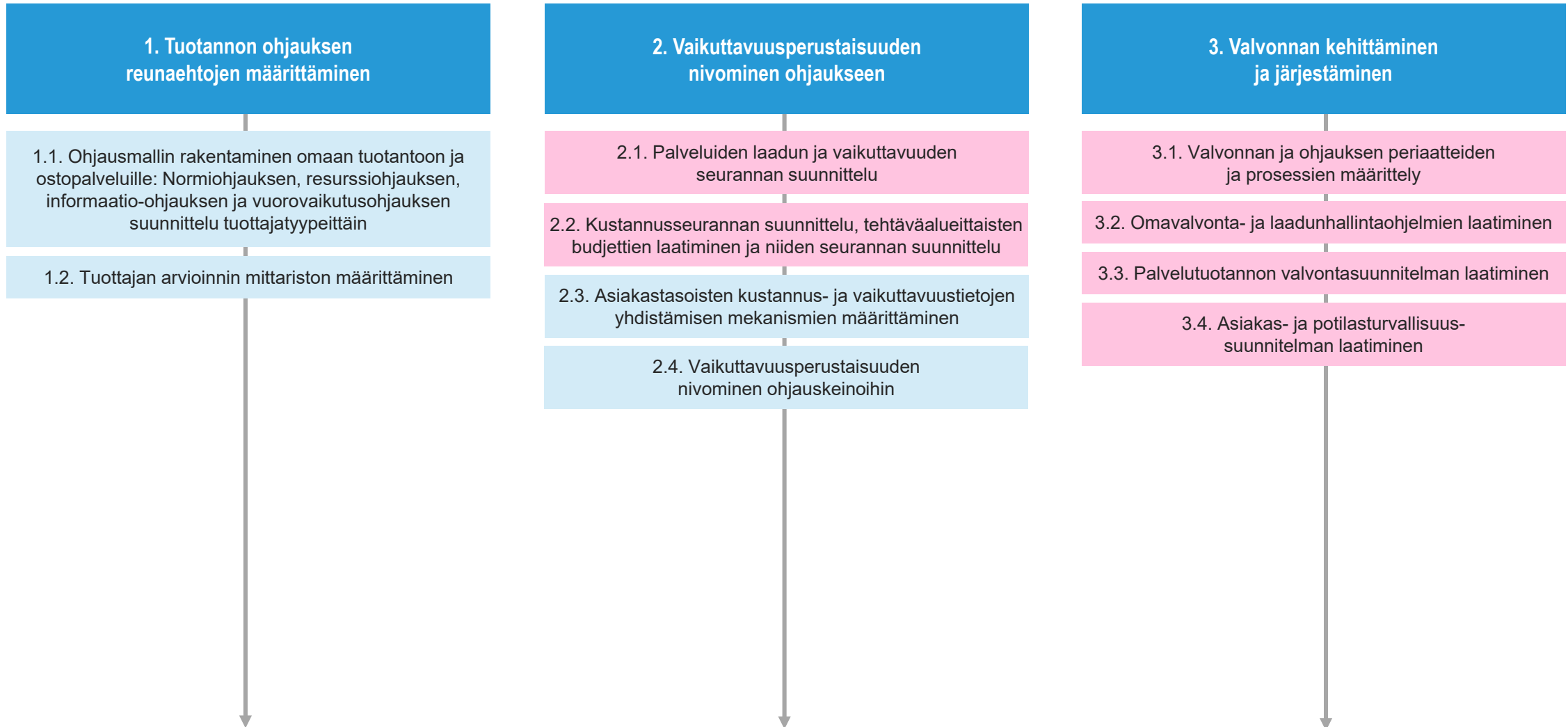

E. Hankinnat

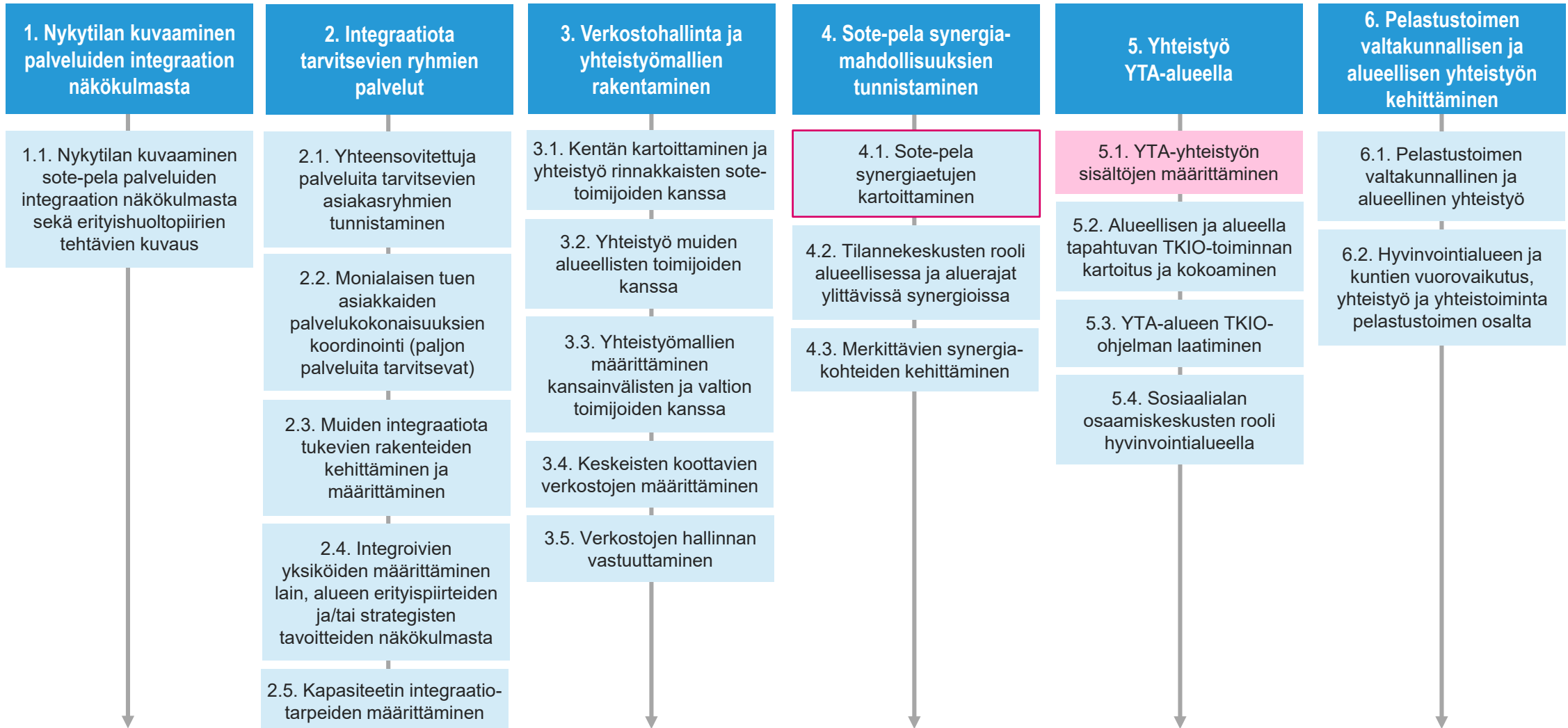

F. Tuotannon ohjaus

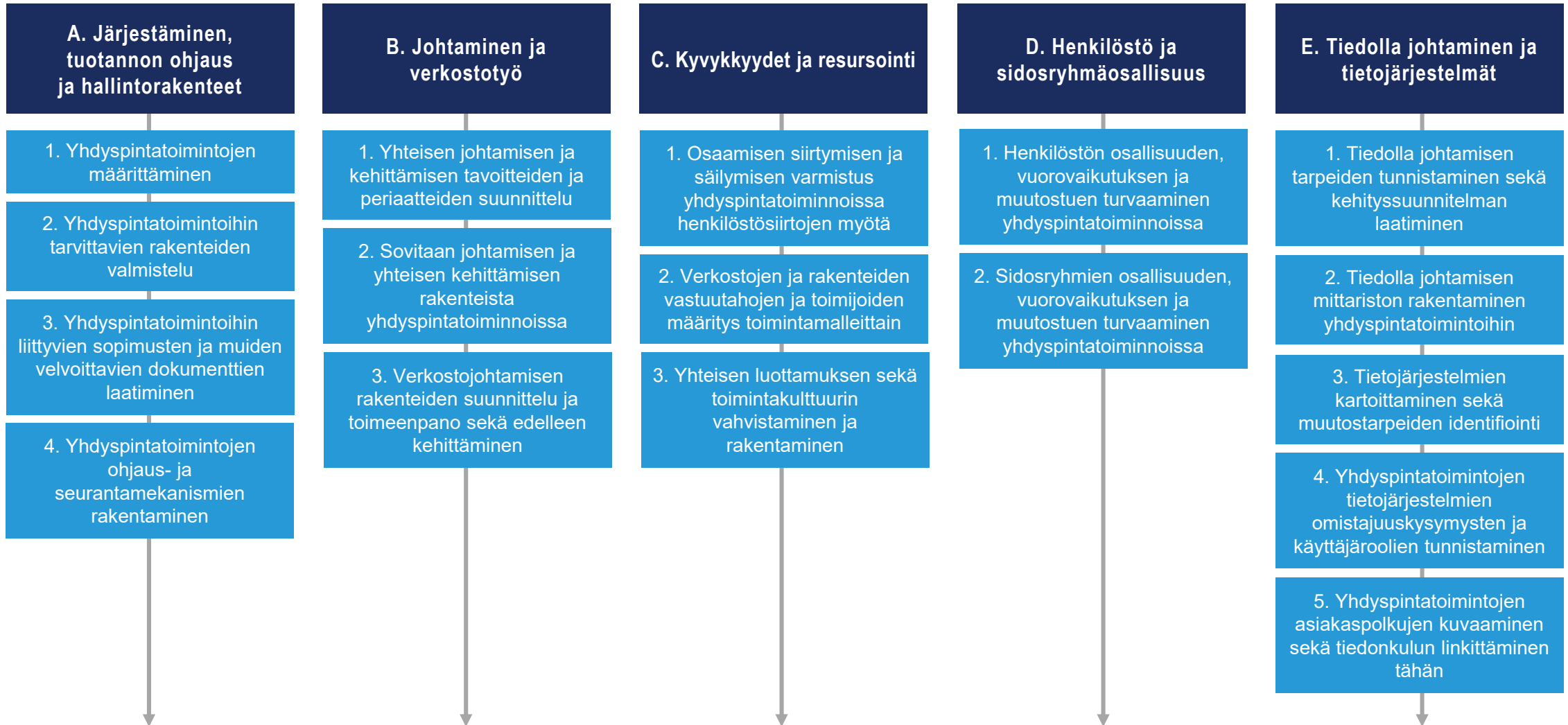

G. Integraatio, koordinaatio ja yhteistyö

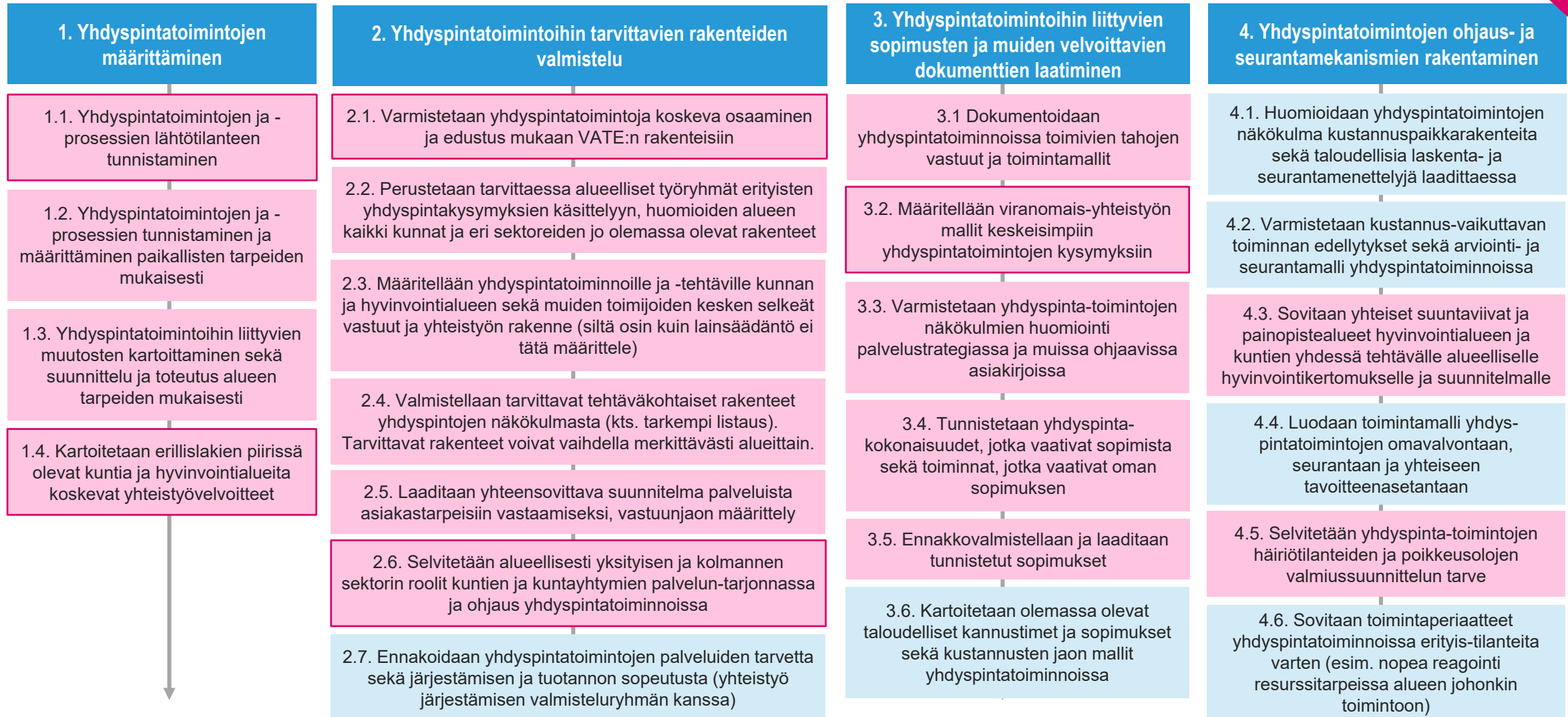

Yhdyspintojen tiekartta

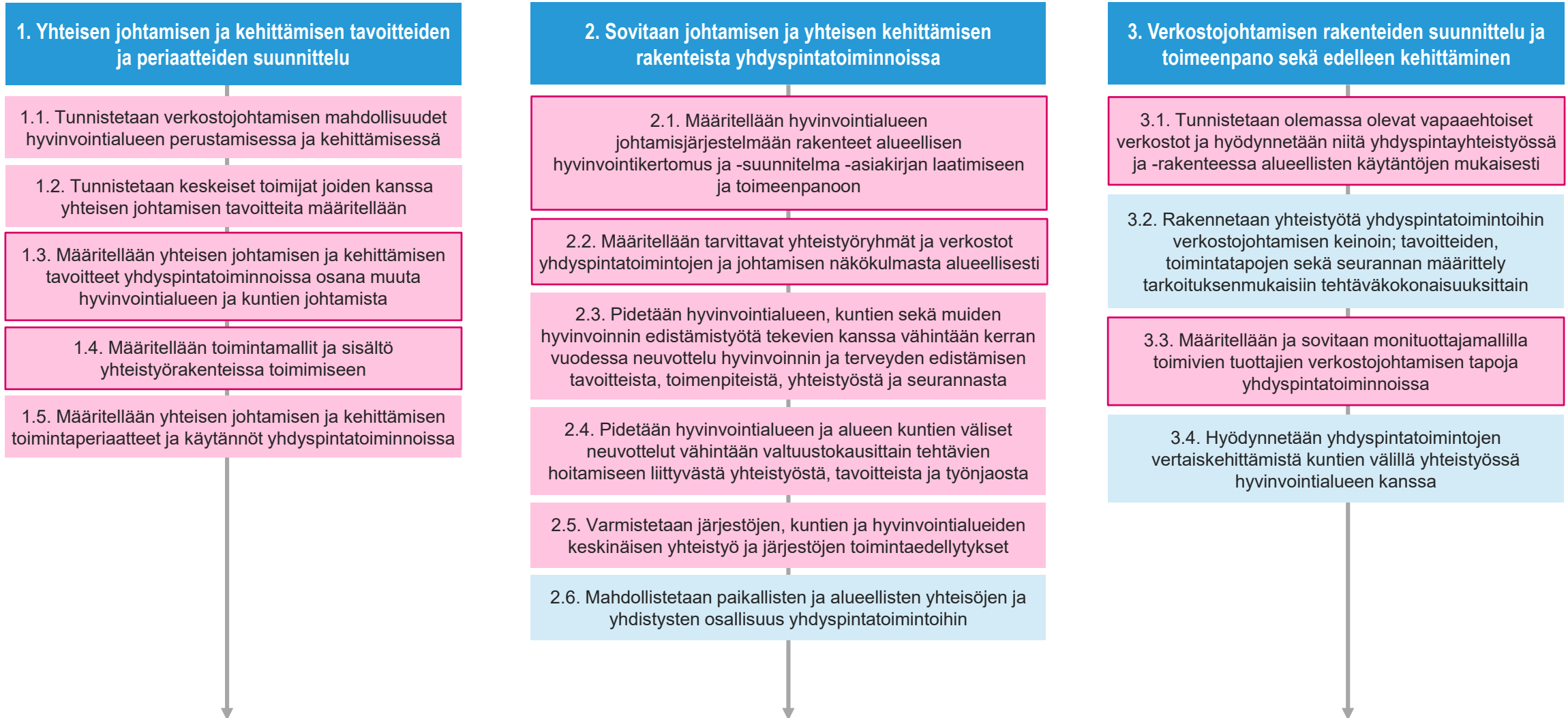

A. Järjestäminen, tuotannon ohjaus ja hallintorakenteet

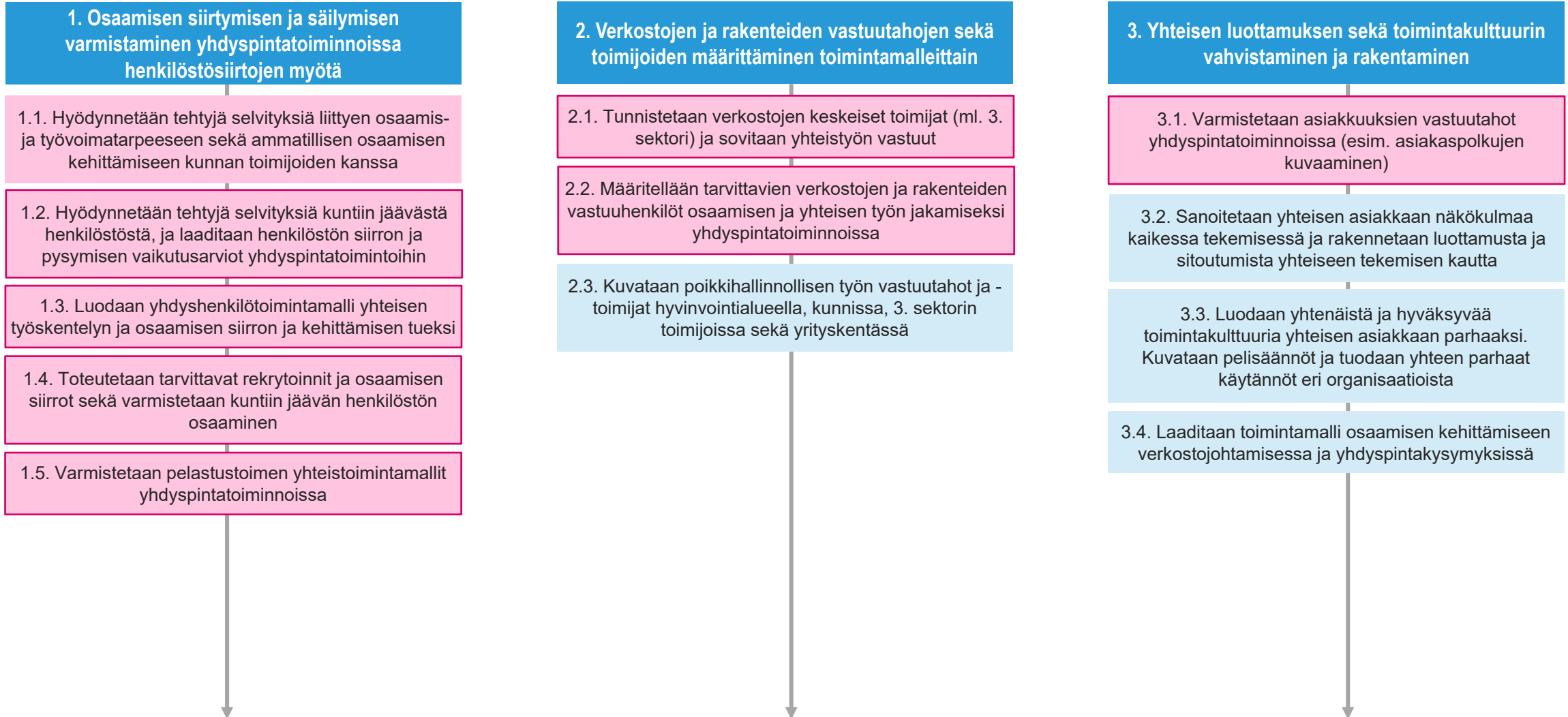

B. Johtaminen ja verkostotyö

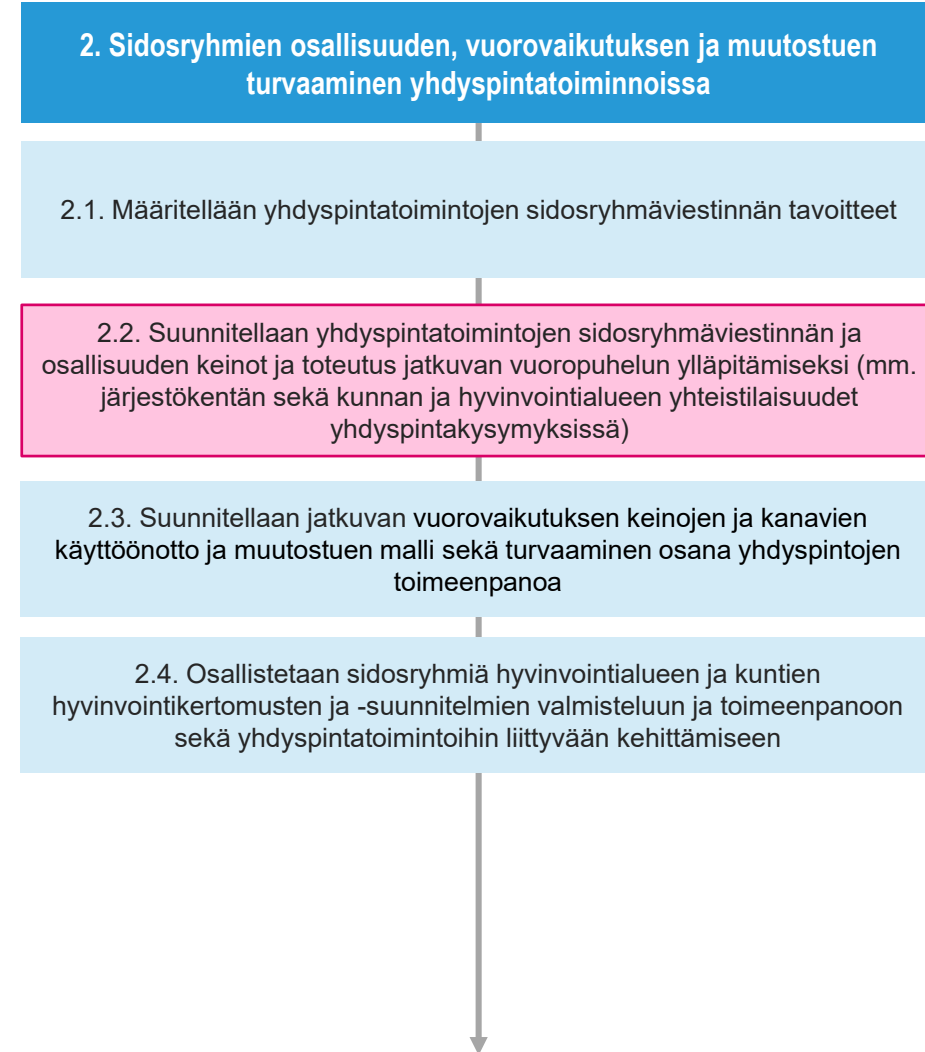

C. Kyvykkyydet ja resursointi

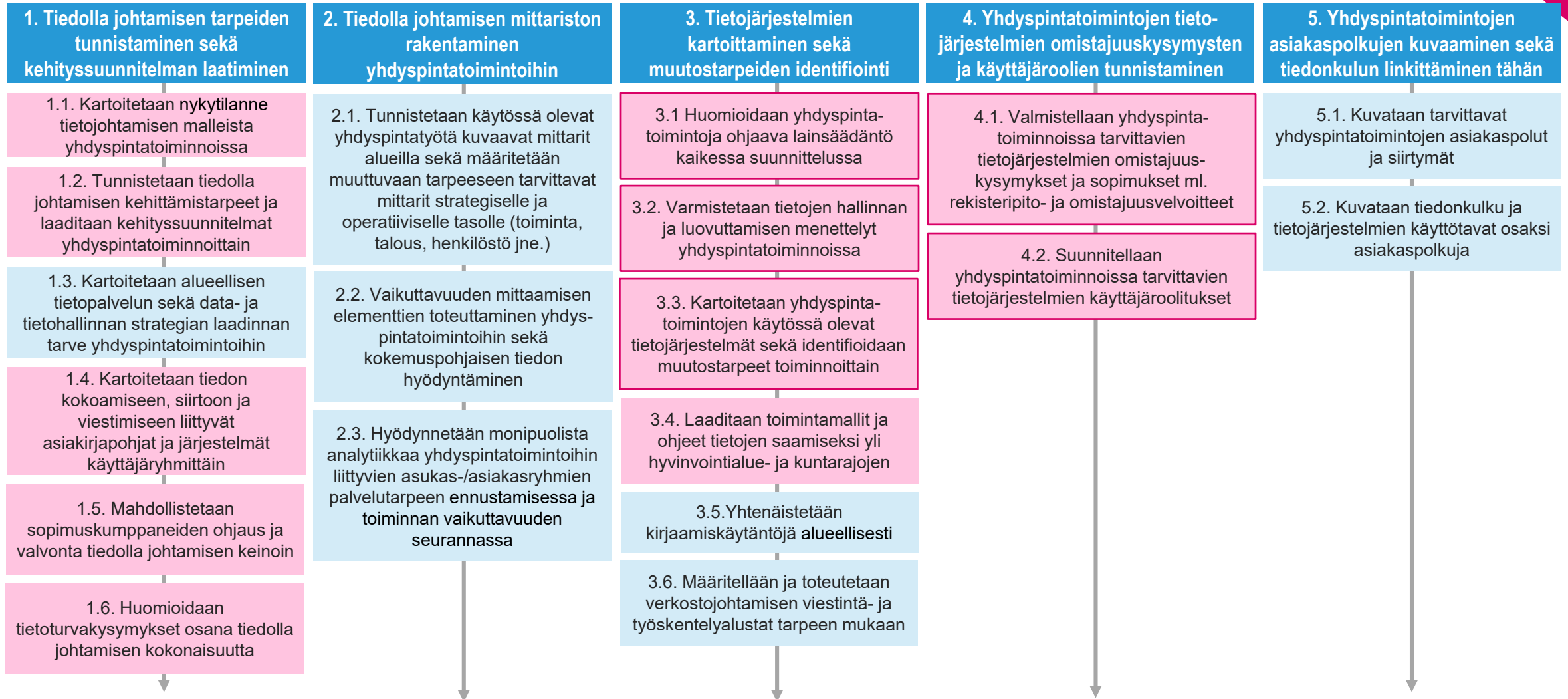

D. Henkilöstö ja sidosryhmäosallisuus

E. Tiedolla johtaminen ja -järjestelmät

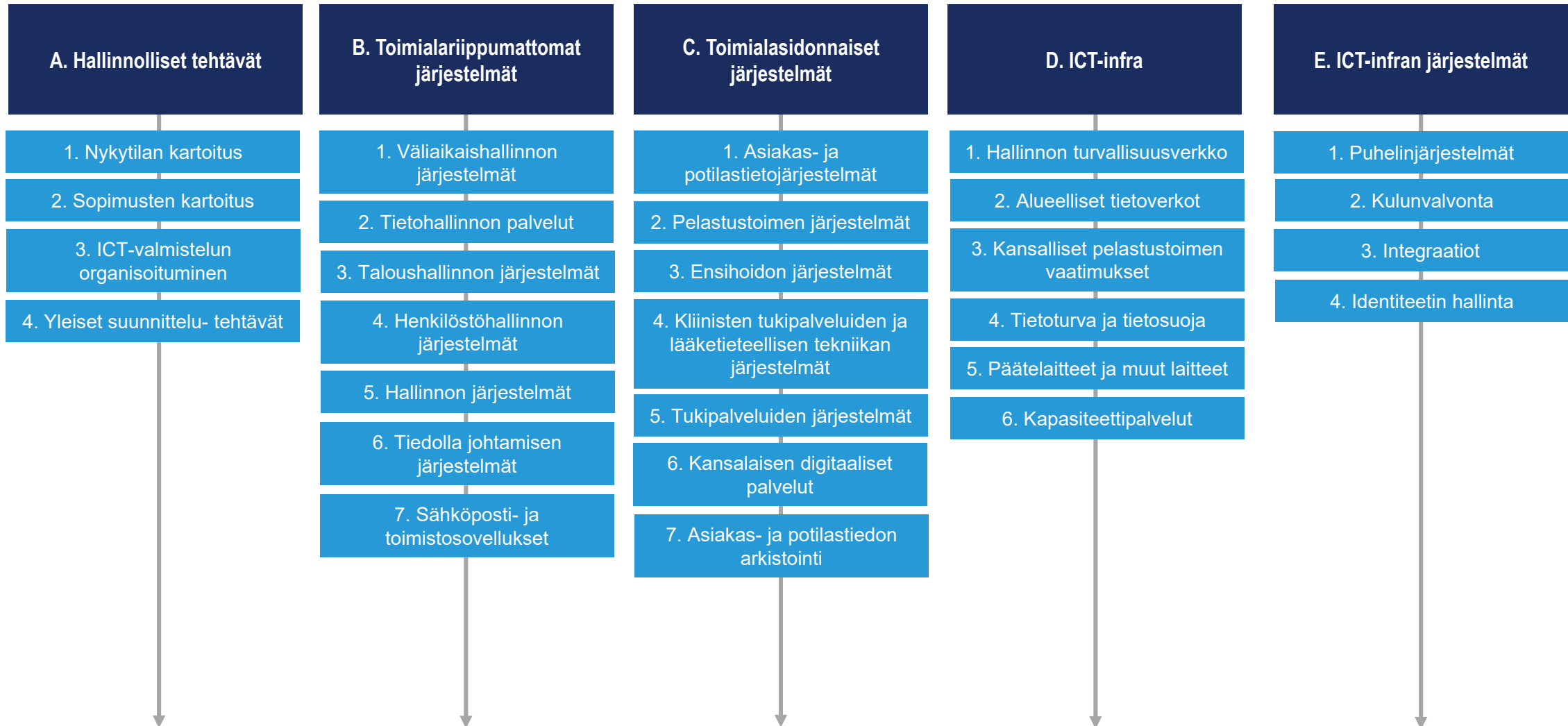
Esimerkkejä konkreettisista yhdyspintoiminnoista, joissa valmistelutyötä tehtävä alueilla – listaus ei ole kattava ja sisällöt vaihtelevat alueittain

Yhdyspintoiminnot voivat olla esimerkiksi:

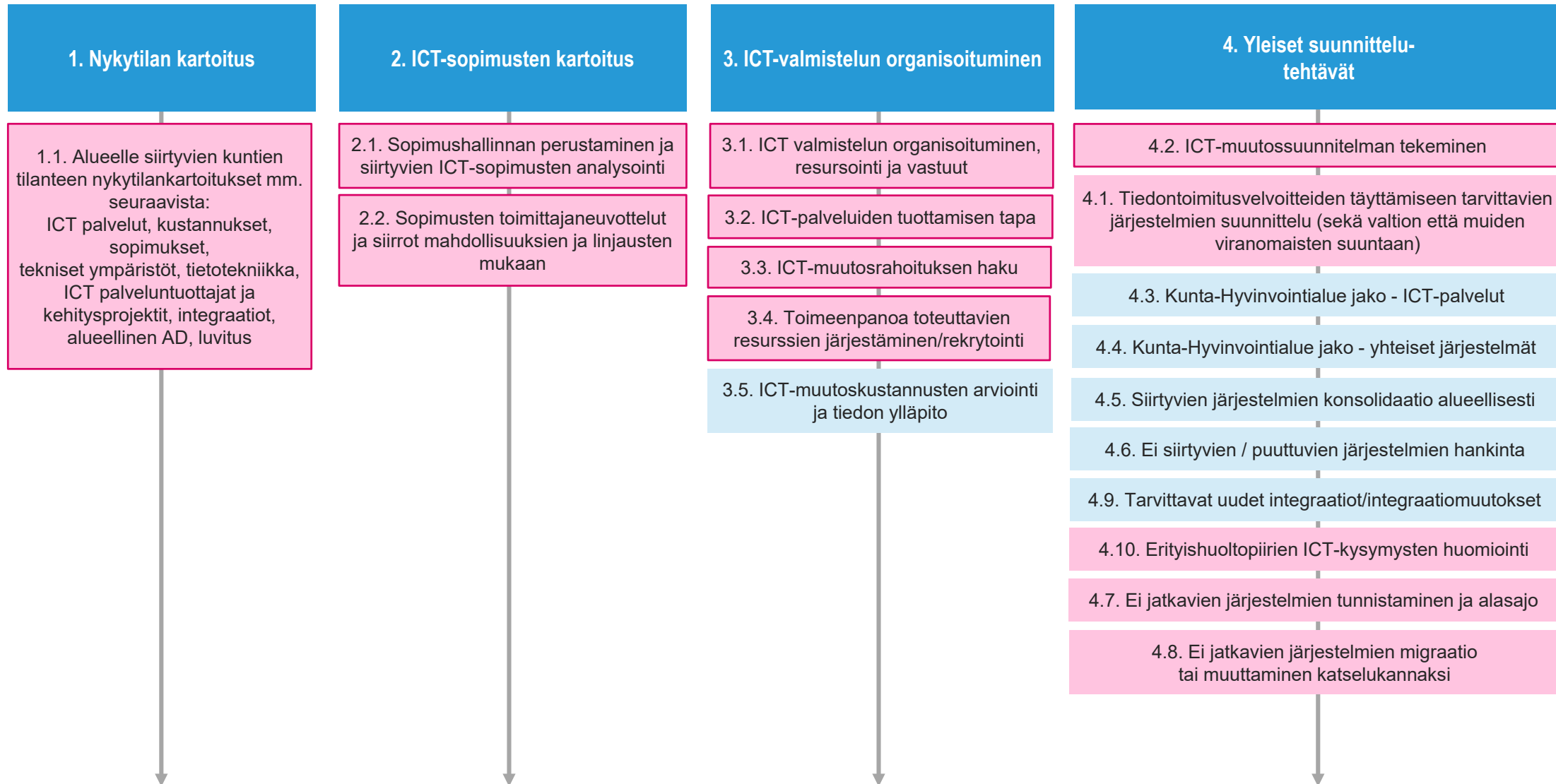
- Lapsiperheiden palvelut sivistys- ja hyvinvointityön kokonaisuudessa, oppilashuolto
- Elintapaneuvonta, toimintakyvyn edistäminen
- Ehkäisevä päihdetyö
- Kulttuurihyvinvointipalvelut
- Arjen turvallisuuden edistäminen, lähisuhdeväkivallan ehkäisy
- Työllisyyden edistäminen (esim. lakisääteisen monialaisen yhteistyön suunnittelu ja toimenpito, lakisääteisten yhteisten asiakassuunnitelmien laatiminen mm. aktivointisuunnitelmat, hyvinvointialueen osatyökykyisten tuki ja kuntouttavan työtoiminnan suhde kunnan työllisyyden edistämiseen, hoitamiseen sekä vaikeasti työllistyvien tukeen)
- Kotouttaminen. Huomioiden myös yhdyspinta maahanmuuttajien te-palveluihin (maahanmuuttajien osaamiskeskusten sote-palvelut), osallistuminen kotouttamisohjelman laatimiseen
- Sote-palveluverkon yhteys kaavoitukseen, maankäyttöön ja asumiseen (esim. asumispalvelujen ratkaisut ja tarpeet sekä kunnan asumisympäristöjen suunnittelun ja esteettömyyskysymykset)
- Saavutettavuuskysymykset sote-palveluihin (esim. kunnan joukkoliikenne ja tieverkosto sekä hyvinvointialueen asiointialueet ja toimipisteet, vammaispalveluiden kuljetukset ja ensihoito)
- Osallisuuden edistäminen, järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen
- Hyvinvointialueen antama tuki kuntien hyte-työhön ja järjestökoordinaatioon
- Yhteistyö ympäristöterveydenhuoltoon terveydensuojelun, tupakkavalvonnan, eläinlääkintähuollon ja elintarvikevalvonnan näkökulmista
- Yhteistyö laajemmalla alueella eli YTA:n kanssa esim. vaativan sosiaalihuollon palveluissa (ml. YTA-tasoinen OT:n rakentaminen) -> tämä valmistelun myöhemmässä vaiheessa.

ICT tiekartta

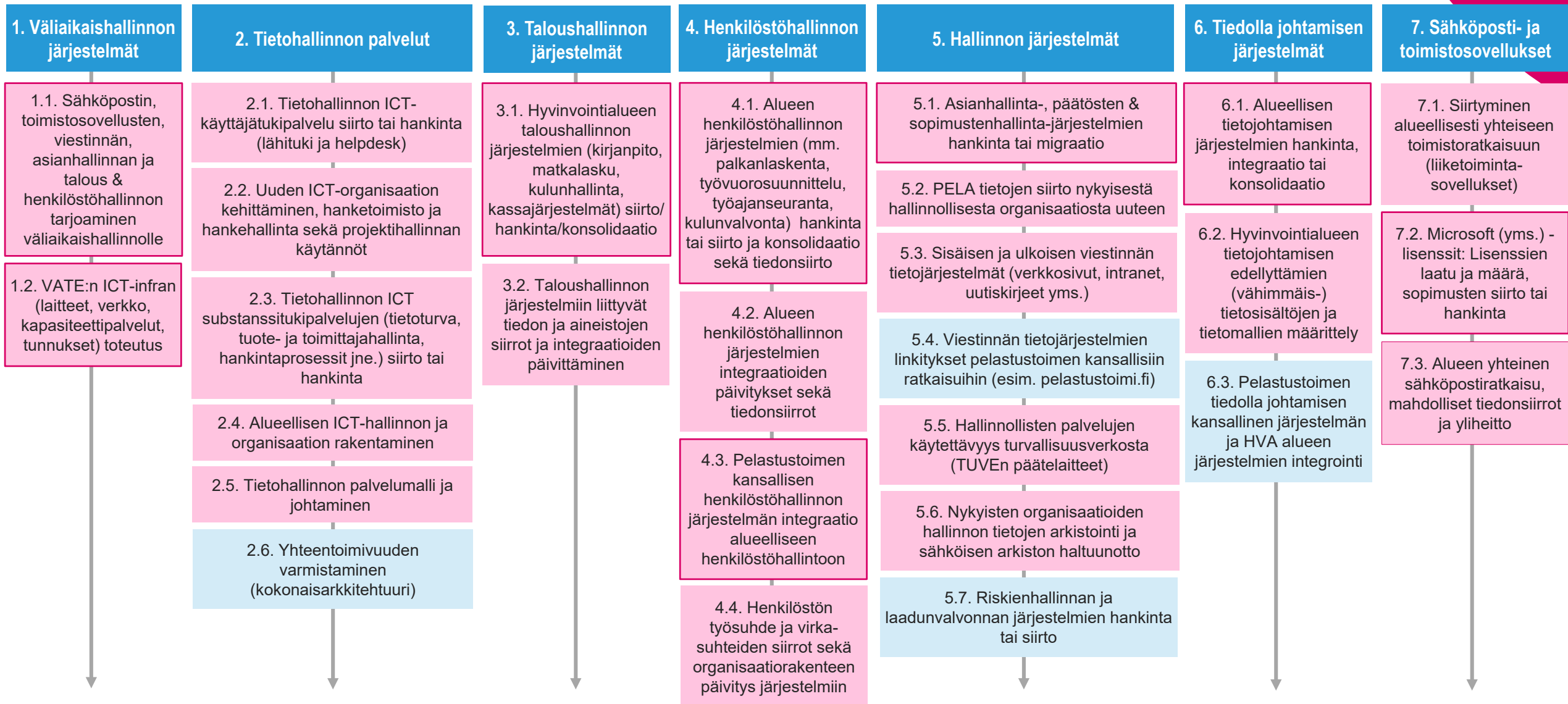

A. Hallinnolliset tehtävät

B. Toimialariippumattomat järjestelmät

C. Toimialasidonnaiset järjestelmät

1. Asiakas- ja potilastietojärjestelmät

1.1. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien sisäiset (esim. organisaatio-) muutokset

1.2. Nykyisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien siirto, konsolidointi tai uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto

1.3. Hyvinvointialueelle siirtyvän kunnan APTJ järjestelmän tietojen mahdollinen siirto

1.4. APTJ rekisterinpitäjyyden muutokset, myös opiskeluhuollon osalta

1.5. Muutokset asiakkuudenhallinnan järjestelmiin Kanta-integraatioiden toteuttamiseksi

1.6. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien välttämättömät muutokset suhteessa kansallisiin järjestelmiin (esim. Kanta-yhteyksiin)

1.7. Käyttäjien koulutus alueellisiin käytäntöihin

1.8. Kirjaamiskäytäntöjen alueellinen yhtenäistäminen

2. Pelastustoimen järjestelmät

2.1. Pelastuslaitosten TOSI-järjestelmien käytön mahdollistaminen turvallisuusverkossa olevilta päätelaitteilta

2.2. Pelastustoimen kansalliset yhteiset palvelut / tulevat kansalliset palvelut

2.3. Pelastuslaitoksen TOSI-järjestelmien ja tulevan HVA TORI-järjestelmien väliset integraatiot.

2.4. Pelastustoimen kansalliset järjestelmien rajapintojen edistäminen

2.5. Pelastuslaitosten TOSI-järjestelmien osalta niiden kehittämiseen ja ylläpidon resursointi sekä pelastuslaitoksen käyttämien ICT-palvelujen hallinta- ja koordinointi sekä asiakkuuksista vastaaminen

3. Ensihoidon järjestelmät

3.1. Ensihoidon hoitotyön järjestelmien käytön mahdollistaminen

3.2. KEJO käyttöönotto

4. Kliinisten tukipalveluiden ja lääketieteellisen tekniikan järjestelmät

4.1. Kuvantamisjärjestelmien konsolidaatio tai yhteiskäytön mahdollistaminen

4.2. Osastojärjestelmien mahdolliset muutokset ja integraatioiden päivitykset

4.3. Laboratoriojärjestelmien konsolidaatio tai yhteiskäytön mahdollistaminen

4.4. Mittalaitteiden ja sote-kaluston tunnistaminen ja käytön mahdollistaminen uudessa toimintaympäristössä

4.5. Kliinisten erillisjärjestelmien käytettävyyden varmistaminen

5. Tukipalveluiden järjestelmät

5.1. Materiaalihallinnon järjestelmien hankinta tai siirto ja konsolidointi tarpeen mukaan

5.2. Tukipalveluiden (ravintohuolto, laitoshuolto, välinehuolto, logistiikka jne..) järjestelmien hankinta tai integraatio

5.3. Lääketieteellisten laitteiden tukipalvelujen siirto/hankinta tai konsolidaatio

6. Kansalaisen digitaaliset palvelut

6.1. Kansalaisen digitaalisten palvelujen yhdenmukaistaminen alueella, vähintään yhteinen front-end

6.2. Alueellisten toimintatapojen ja –prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla (Tulevaisuuden sotekeskushanke)

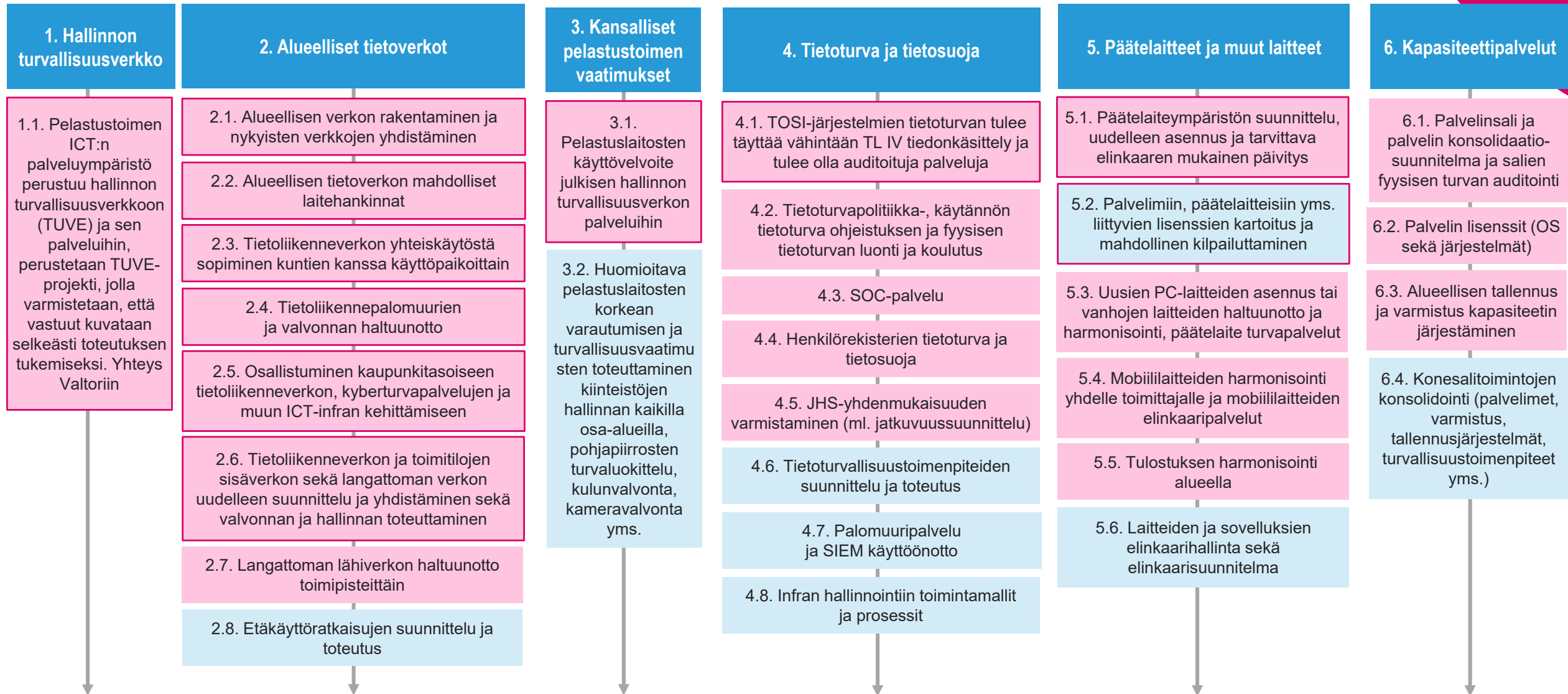
7. Asiakas- ja potilastiedon arkistointi

7.1. Arkistokantojen siirto (Kanta-arkistointi)

7.2. Vanhojen tietojen migraatiot tai arkistointi

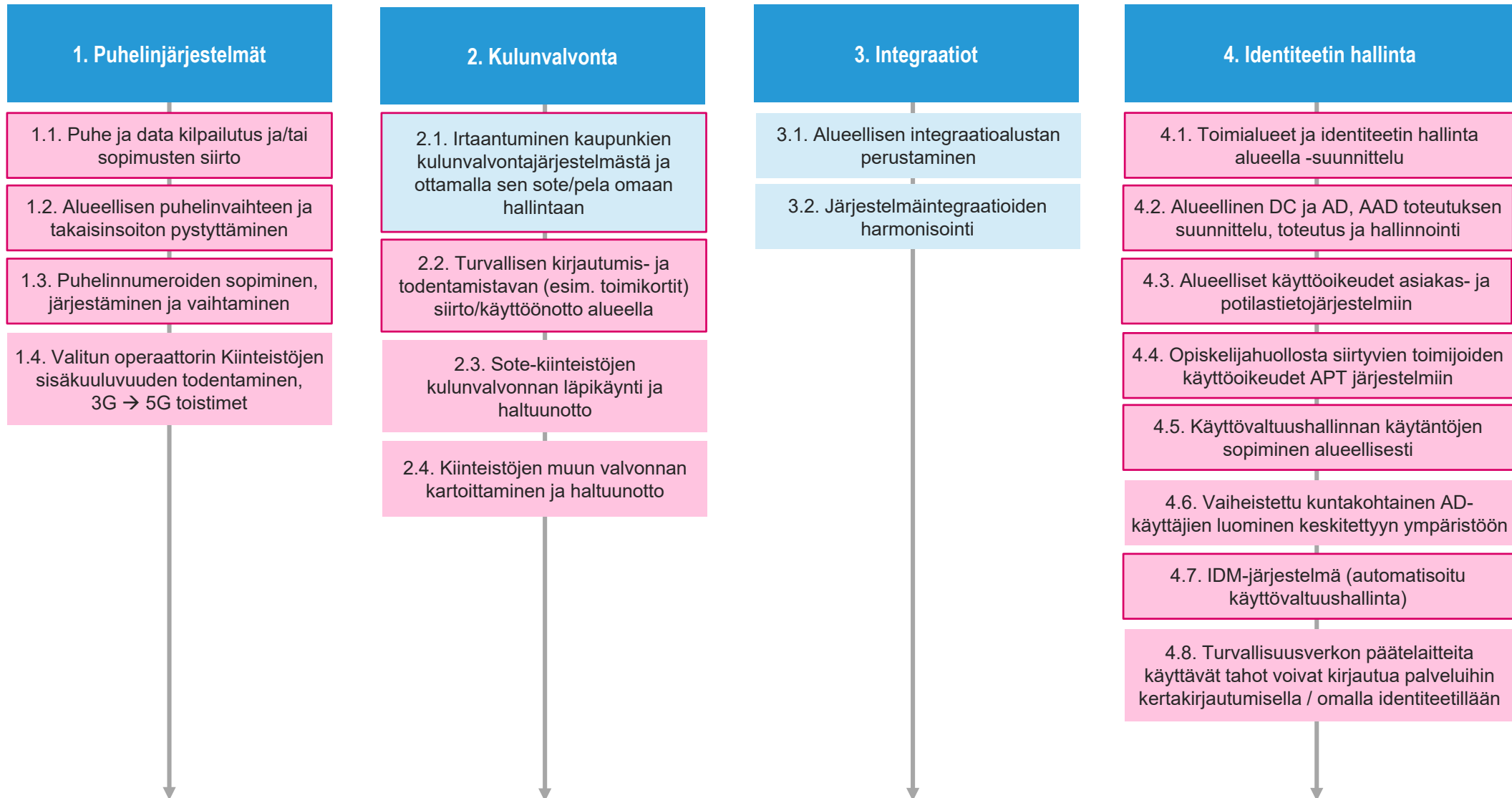

D. ICT-infra

E. ICT-infran järjestelmät

Sote-uudistus